

Polet

LIST ŽENSKOGA ĐAČKOG DOMA SPLIT
BROJ 20, GODINA 2016.

20

Teme broja

Brojevi str. 10

Bayka str. 20

Polet

UREDNIŠTVO

Mentorica

Đurđica Kamenjarin, prof.

Učenice

Ivona Ćorić, Antonija Grljušić, Iva Krilić, Jasmina Tokalić

SURADNICE

Učenice

Barbara Bezer, Ivana Bilić, Marina Čavka, Mia Hržić Vulić, Ela Kovačić, Helena Krnetić, Klara Latinac, Vita Oreb, Marija Petrović, Nina Radić, Marija Trojković, Jelena Zorić

Odgajateljice

Majda Barada, prof.
Vlatka Vladilo, prof.

FOTOGRAFIJE

Učenice i odgajateljice

LEKTORICA

Zorana Granić, dipl. uč.

FOTOGRAFIJA

NASLOVNE STRANICE

Trag u beskraju, Vlatka Vladilo

TISAK

Dalmacija papir, Split

Travanj 2016.

Naklada 120 primjeraka

NAKLADNIK

Ženski đlački dom Split

Ćiril-Methodova 26

HR – 21000 Split

Tel: 021/ 420-507

Fax: 021/ 486-632

internet adresa:

www.zenskidjackidom-split.hr/

[e-mail:zenski-djacki-dom@st.htnet.hr](mailto:zenski-djacki-dom@st.htnet.hr)

ZA NAKLADNIKA

Vera Bioćić, prof.

Sadržaj

Impressum	2
Uvodnik	3
Mala škola novinarstva i fotografije	4
Domski dani	6
Malena mjesta srca moga	8
Brojevi	10
Volontiranje	16
Sport	18
Izlet	19
Bajka	20
Men' se dušo od tebe ne rastaje	22
One mijenjaju svijet	24
Pogled iz ženskog kuta	28
Razgovor ugodni	30
Duhovna obnova	32
Putopis	34
Gastronomsko putovanje	36
Glazba	38
Preporuke	42
Podlistak 1, MATURANTICE	
Podlistak 2, LITERARNI POKUŠAJI	

Trag u beskraju

Nacrtan na pijesku.

U očekivanju vala.

Tek osmica ili simbol beskonačnosti?

„Preleti beskonačnost i pobjedi vrijeme i maštu,
ali nikad ne zaboravi kako se koraća po zemlji.“

Miroslav Mika Antić

Dragi čitatelji,

u rukama držite Polet br. 20. Ispričana je još jedna domska godina ispunjena učenjem i zabavom, kako samo mladost zna.

Na sljedećim stranicama opisali smo život u Ženskom đaćkom domu, daleko od roditeljskog doma, događaje i ljude koji su obogatili našu svakodnevicu i školovanje.

Neke rubrike u Poletu su stalne: Domske dani, Malena mjesta srca moga, Dobro je činiti dobro, Putopis, Glazba, Maturantice, Preporuke. Posebnu pozornost u ovom broju posvetili smo dvjema temama: Brojevi i Bajke. Zanimalo nas je što brojevi znače, što govore ili ne govore o nama. Otkrivamo brojeve u Domu, glazbi, umjetnosti, čak i u bajkama. Bajke nas prate na putu odrastanja, a mi se pitamo živimo li u bajkovitom svijetu? Ili se barem nadamo da je jedan takav ipak moguć.

Polet slavi dvadeseti rođendan. Svake godine se predstavljamo na Domijadi. Već treću godinu sudjelujemo na LiDraNu, a sudjelovale smo na radionici *Mala škola novinarstva i fotografije*. U svakoj prilici učimo, slušamo korisne savjete te se trudimo svaki novi Polet učiniti boljim. Ideja ne nedostaje. Suradnike pronalazimo i izvan Doma, a opet, sve su to drage osobe blisko povezane s nama: naše bivše učenice, naši roditelji.

Svima koji su na bilo koji način doprinijeli nastanku ovoga broja zahvaljujemo od srca. Poziv na suradnju trajno je otvoren, možda imate kakav prijedlog, kritiku, ideju, fotografiju, sliku? Pridružite nam se.

Polet stvaramo s ljubavlju. On je mnogo više od četrdesetak stranica teksta i slike. On je trag u beskraju, uspomena na prošle dane ili ostavština za nove generacije.

Uživajte u čitanju barem onoliko koliko smo mi uživale pripremajući ga.

Uredništvo

Na radionici *Kako nastaju školski listovi* dobili smo niz korisnih savjeta i obogatili se novim znanjima.

Mala škola novinarstva i fotografije

Član uredništva Školskih novina Branko Nađ održao je radionicu *Kako nastaju školski listovi*. Događaj se zbilo u travnju 2015. godine. U Učeničkom domu Split okupilo se desetak zainteresiranih učenica i odgajatelja. U aktivnoj atmosferi analizirali smo neke domske uratke i uočavali najčešće pogreške. Dobili smo niz korisnih savjeta. Bogatiji za nova znanja, veselimo se idućim izazovima, uz više stvaralačke slobode i humora, koji nedostaju u školskim novinama.

Događaj je opisala Ivona Ćorić

Radovala sam se susretu s jednim od urednika Školskih novina, Brankom Nađom. Odgajateljica je pričala da ćemo naučiti mnogo novih stvari o novinarstvu i fotografiji. Seminar je trajao dva dana. Prvog dana bilo je pakleno vruće. Tea, Iva i ja smo s odgajateljicom izjurile iz Doma kao munje, jer smo Tea i ja, kao i uvijek, kasnile. Pokušale smo uhvatiti autobus, no taj dan kao da ništa nije bilo na našoj strani. Počela je kiša. I to koja kiša. Dugo prije nije padala te je asfalt isparavao i bio klizav. A mi u starkama, u trku ... Pljas! Prva je pala Tea. Prosula se po cesti svom dužinom i, naravno, smočila. Počela sam se smijati iz svega glasa, dok su Iva i odgajateljica pomagale Tei da ustane. Od autobusa nas je dijelilo samo deset

metara. Trk! Tek kada sam pomislila da bih i ja mogla pasti preduhitrila me Iva. Pljas! I to kakav pljas, pred sam ulaz u autobus. Dan definitivno nije bio naš. Ušle smo u zadnjoj sekundi i počele se smijati svojoj nespretnosti. Osim što su bile mokre i blatnjave, Tea i Iva nisu se povrijedile. Jedino im je povrijeđen ponos što će svi na skupu vidjeti tragove njihovog pada na odjeći. U zbornici Učeničkog doma, gdje se seminar održavao, dočekale su nas udobne stolice i sokići. S nama su bile i djevojke iz Škole likovnih umjetnosti.

Edukacija je počela. Naš učitelj izlagao je uz prezentaciju i zadavao nam zadatke kako bi bolje shvatile koje greške radimo. Podijeljeni u grupe trebali smo sastaviti vijesti pomoću zadanih in-

Branko Nađ, Mala škola novinarstva, travanj 2015.

Pored rada na tekstu učili smo kako napraviti dobru fotografiju

Ivona Ćorić, Tea Pešo i Iva Krilić na radionici novinarstva

Uredništvo Poleta s Brankom Nađom

formacija, pet jednostavnih rečenica pročitati kao obavijest. Meni je bilo logično sve te informacije staviti u jednu rečenicu. To je tek jedna od grešaka koju sam taj dan shvatila. Ima ih milijun. Sada mi je lakše pisati kada znam što ne smijem napisati, a što smijem. Vjerovatno i dalje radim puno grešaka, ali vi ih ne znate, jer niste sudjelo-

vali u *Maloj školi novinarstva* s Brankom Nađom. Stvarno je zanimljiv i poučan lik. Očekivala sam monotonu prezentaciju s previše teksta, a dobila slike koje govore više od riječi. Očekivala sam nekog dosadnjakovića, a upoznala najzanimljivijeg učitelja novinarstva ikada.

Nova sredina

Često razmišljam kako se nalazim u potpuno nepoznatom okružju i kako se sve brzo promijenilo.

U početku sam bila prestrašena od nagle i velike promjene. Bilo je teško. Osjećaj praznine bio je presnažan. Svako buđenje bolno me podsjećalo da nisam u Veloj Luci nego u Splitu, nisam u svojoj sobi nego u Ženskom đaćkom domu.

Sjećanje na prvi ulazak u Dom izmami osmijeh.

S majkom sam došla na upis. Vrata nam je otvorila nasmijana spremačica. Svidjela mi se.

I ravnateljica nas je dočekala srdačno. I ona mi se svidjela.

Prijavila sam se, ispunila upisnicu, ostavila dokumente.

Nekoliko tjedana poslije nazvali su me iz Doma i rekli da sam primljena. Veliko olakšanje, ujedno i strah. Strah od novog. Dobro pamtim 6. rujna 2015., kada sam iz Vele Luke krenula za Split. Cijelu noć nisam oka sklopila razmišljajući o sutrašnjem putovanju u nepoznato.

U mislima mi je bio prvi susret sa simpatičnom spremačicom i ugodnom ravnateljicom. Te sam nedjelje upoznala odgajateljicu. Sva je raspjevana. I ona mi se svidjela. Upoznavanjima nikada kraja. Na red su došle cimerice, njih pet. Ej, pet! Što znači da je soba šesterokrevetna!?

Navečer tužan rastanak od majke u trajektnoj luci. Ona se vraća u Velu Luku. Ja ostajem, u Splitu, u Domu, u šesterokrevetnoj sobi. Uzbudena, prestrašena i pod stresom, nadomak Domu izgubila sam novčanik. Panika, strah. Što sada? To mi se nikada nije dogodilo. Kažu da Bog čuva pijane, lude i malu djecu. Bio je uz mene. Našla sam novčanik, naučila lekciju, shvatila da moram odrasti, pažljivo čuvati svoje stvari jer nema mame pored mene da mi to napominje.

Vrijeme prolazi. Život u Domu i nije tako loš. Sviđa mi se.

Barbara Cetinić

Kronika domskih dana

Piše Ivona Čorić

Teče i teče, teče jedna godina u Ženskom đlačkom domu.

Svaka godina sve brže prolazi. Netko tko ovdje ne živi domski život zamišlja vjerovatno sasvim drugačije. Baš kako sam ga i ja zamišljala. Ali, sada znam. Upoznala sam ritam vremena i događanja. Uvijek nešto novo, ali opet sve isto, dobro znano. Za nove učenice domski ritam je nepoznanica. U njima se osjeća želja za igranjem i opstankom u tom ritmu. Meni, kao staroj učenici, ritam je poznat i još uvijek privlačan kao prvog dana. Iako znam što će biti u prosincu, veljači, svibnju i svakom drugom mjesecu, stvori se neka novost i želja za sudjelovanjem.

Nove učenice žele pratiti ritam, ali većina nije spremna za to. Puno je novih pravila. Kod nekih je djevojačka prisutan strah od neprihvatanja i neprilagodbe.

Upravo za njih osmišljen je program *Adaptacija*. Program se održava u **rujnu i listopadu**. *Adaptacija* olakšava prilagodbu, pomaže u procesu separacije i prihvaćanju pravila domskog života. Učenje je to uz druženje, igru, zabavu, a sve u formi kreativnih i pedagoških radionica i tematskih sastanaka. Na kraju programa učenicama se priredi jednodnevni izlet. Ove godine izlet je bio u Zadar i Nin. Imala sam priliku ići i vidjeti bogatu povijest Nina i ljepote Zadra. Nin je raj na zemlji. Prolazeći kamenim ulicama, osluškujući tišinu, osjetila sam mir i u meni se javila

Solana Nin

Pozdrav Suncu, 6. odgojna skupina

želja da nikada ne odem. Ljudi žive mirnim životom, veseli su i neužurbani. Mislim da je djevojkama takav dan bio potreban: lagana šetnja, razgledavanje spomenika, posjet Solani i Muzeju soli uz pratnju stručnog vodiča. Nakon Nina krenule smo prema Zadru. U Srednjoškolskom đlačkom domu smo ručale, te pohitale k Pozdravu Suncu i svirci Morskih orgulja. Brzo je prošlo. Sve što je lijepo, brzo prođe.

Evo nas u **studenom**, mjesecu *Kviskoteke*. Svake godine isto pitanje: Što je *Kviskoteka*? *Kviskoteka* je natjecanje odgojnih skupina u igrama znanja i vještine. Ove godine smo slavili petnaestu godišnjicu. Svaku odgojnu skupinu predstavljaju dvije učenice. Ove godine sam imala čast da uz Mariju predstavljam odgojnu

skupinu. Zvale smo se *Minioni*. Vrijeme provedeno u natjecanju bilo je zabavno, veselo, rasplesano, slatko. Učila sam nove stvari, odmjeravala snagu s drugim natjecateljicama. Pobjedu je odnijela VI. odgojna skupina koje su nastupale pod imenom *Mario & Luigi*.

Voditeljice Kviskoteke
Antonija Grljušić i Mia Nučić

Bliži se kraj polugodišta. **Prosinac** je užurban. Školske obveze se privode kraju, razrađuju se planovi za praznike. No, jedan događaj svih digne na noge i jako razveseli. To je božićna priredba i raspjevani *Karaoke show*. Veselo druženje i pjevanje obilježi kraj prvog polugodišta. Pobjedu na Karaokama je odnio tim *Double Terry* u sastavu Marije Tereze Murine i Tereze Palić. Učenice starijih razreda su nagrađene, za doprinos domskim programima, trodnevni izletom u Zagreb. (Više o tom nezaboravnom događaju čitajte na sljedećim stranicama.)

Slijedi nam vrijeme odmora od škole i burnih domskih događanja. Opuštanje kod kuće i uživanje s nama dragim ljudima je proletjelo jako brzo. Povratak u Split je bio teži nego dolazak u rujnu. Ali, što nas ne

Na trgu u Ninu

Natjecateljice Kviskoteke

ubije, ojača nas. Opet hvatamo domski ritam.

Voditeljica Karaoka Lana Lešić sa natjecateljicama

Siječanj je u znaku vraćanja na staro. Analiza rezultata I. polugodišta, nastavljamo s *Preventivnim programom*, počinjemo s programom *Prva pomoć*, dogovorima za sljedeći mjesec.

U **veljači** se održava tradicionalni *Bal pod maskama*, još jedna prigoda za smijeh, zabavu, veselje, pjesmu, druženje. Od stalne buke, partijanja i veselja treba uzeti kratki predah. Dolazi vrijeme korizme, odmak od buke, razmišljanje, traženje mira, priprema. Ove godine je Dom organizirao četverodnevni seminar duhovne obnove u Kući susreta Tabor u Samoboru. Opet nešto lijepo i nezaboravno, duboko, sa smislom. Više o duhovnoj obnovi čitajte na sljedećim stranicama *Poleta*.

Bal pod maskama

Snjeguljica Mia Hrčić Vulić i kraljević Tereza Palić

Plesni par, Lara Hidić i Jelena Škaro

Ožujak prolazi u učenju, intenzivnom radu u slobodnim aktivnostima i iščekivanju proljetnog odmora.

Travanj je mjesec Regionalne domijade. E, to je prava užurbanost. Dom odzvanja u ritmu glazbe, plesa, folklor, drame, stolnog tenisa i novinarstva. Na Regionalnoj domijadi predstavljamo ono što smo marljivo radili s našim odgajateljicama tijekom cijele godine. Na prošlogodišnjoj Regionalnoj domijadi u Splitu pokazali smo se najbolje što možemo. Najbolji i pobjeđuju, iako smatram da je svima važnije bilo zabaviti se. U dosta kategorija smo se pokazali najboljima i osvojili mjesta za nastup na Državnoj domijadi: folklor s koreografijom *Oj divojko Bunjevko*, dramska grupa sa scenskom igrom *Sanjam dobru vezu*, plesna grupa s *Heart cry*, te rukometna ekipa. Trodnevni susret najboljih domova Hrvatske održao se u Baškom Polju. Ove se godine Regionalna domijada organizira u Dubrovniku, a najbolji će na Državnu domijadu putovati u Rovinj.

Svibanj je poseban mjesec. Uz Državnu domijadu, kao šlag na kraju, večer je oproštaja s maturanticama. Vrlo emotivna i svečana večer. Za maturantice pripremam priredbu uz pjesmu, ruže, poklone. Često uz neku, bolje ili slabije skrivenu,

suzu. Maturantice su naše kraljice, veteranke, plovile su kroz sva događanja tijekom godina. Sigurno su imale i lijepih i manje lijepih trenutaka, ali ostaju samo lijepa sjećanja. Život ide dalje. Zidovi Doma za njih su postali tijesni, vrijeme je da rašire krila i odlete. Sretno!

Mjesec za mjesecom prolazi sve brže i brže. **Lipanj** označava kraj. Kraj još jedne školske i domske godine.

U Domu svatko tko želi, može pronaći kutak za sebe, aktivnost u koju će se uključiti po vlastitom interesu: dramsko-recitatorska sekcija, plesna sekcija, folklor, sekcija ručnog rada, glazbena sekcija, novinarska sekcija, stolni tenis ili Biblijski kutić mogu biti vaš izbor. Ako se ne možete pronaći ni u jednoj od navedenih sekcija možete se uključiti u razne programe koji se odvijaju u ciklusima, poput programa *Adaptacija*, *Preventivni program*, *Prva pomoć*, *Kultura življenja*, *Učenje*, i druge. U goste nam dolaze zanimljivi ljudi sa zanimljivim temama: Tea Mamut, mlada zaljubljenica u kulinarnstvo s diplomom svjetske kulinarske akademije CIA u New Yorku predavala je na temu *Eat-live-lowe*, dr. Anita Cudina iz Crvenog križa obradila je temu *Ovisnosti*, dr. Ina Petric iz NZJZ govorila je o prehrani, Ante Miljak pričao je o svojim iskustvima misijskog rada s djecom u Tanzaniji.

Nemoguće je ne pronaći se barem u jednom događaju. U Domu postoji kutak za svakoga samo ga trebate otkriti.

Na početku ove školske godine zatvorila sam oči i zaželjela kraj. Došao je! I prije nego sam mislila. Pakiranje. Razmišljanje o ljetu je u trenu došlo. Još jedna godina je gotova. Sljedeća će brzo doći. Ne bojim se više prolaznosti vremena. Više se brinem hoću li dobro iskoristiti vrijeme koje je preda mnom i mogućnosti koje mi pruža.

Transparenti za navijanje

Dom u brojkama

U Ženskom đlačkom domu je 39 soba, u sobama 149 kreveta: 8 soba ima po 6 kreveta, 1 soba 5 kreveta, 13 soba 4 kreveta, 12 soba 3 kreveta, i 4 sobe 2 kreveta.

U školskoj godini 2015./2016. u Ženskom đlačkom domu Split smješteno je 149 učenica. Polaze 17 srednjih škola.

ŠKOLA/RAZRED	I.	II.	III.	IV.	V.	Σ
I. gimnazija	2	1	1	1		5
II. gimnazija	2	2	2			6
III. gimnazija		2		2		4
IV. gimnazija Marko Marulić	2		2	1		5
V. gimnazija	3	1	1			5
GK Kraljice Jelene			1			1
Srednja tehnička prometna škola	4	2	2	3		11
Prirodoslovna tehnička škola	1	5		3		9
Obrtnička škola	12	4	2			18
Ekonomsko-birotehnička škola	5		1	4		10
Zdravstvena škola	9	10	5	8	4	36
Dental centar Marušić		1				1
Graditeljsko-geodetska škola	1		2	1		4
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju	2	2		3		7
Komercijalno-trgovačka škola	1	1	3			5
Turističko-ugostiteljska škola	4	6	3	1		14
Škola likovnih umjetnosti	2	2	2	2		8
Σ	50	39	27	29	4	149

Učenice dolaze iz čak 67 domicila: najviše ih je s otoka Braća, njih 24, Hvara 9, Knina i Otoka kod Sinja 8, Trilja 7, Sinja 6, Lastova 5, po 4 iz Korčule, Pelješca, Šestanovca, Imotskog, Hrvaca i Makarske; s Visa/Komiže, Novih sela kod Omiša po 3; Segeta, Trogira, Ploča, Obrovca kod Sinja, Primorskog Dolca, Tigarice, Vrlike, Vida, Kamenmosta, Runovića po 2; te Slatina, Metkovića, Zadra, Baćinskih jezera, Kule Norinske,

Dubrovnika, Vrgorca, Vodica, Graba, Driša, Ciste Provo, Zadvarja, Kistanja, Zagvozda, Krstatica, Slivna, Studenaca, Zmijavaca, Glavine Donje, Prološca Donjeg, Velikog Prologa po 1. Iz Đakova i Koprivnice dolazi po 1 učenica, te 2 iz Zagreba. Iz susjedne Bosne i Hercegovine 5 je učenica: 2 iz Grabovca te po 1 iz Prozora, Posušja i Drvara.

Đurđica Kamenjarin, prof.

SRCE SLAVONIJE

Đakovo, grad u kojem sam rođena, koji u meni živi. Gdje god me život odnese, on je u mom srcu i mojim mislima.

Ovih dana, u šetnjama gledam more, a srce vidi polja i livade. Slušam krikove galebova, a čujem cvrkut skakutavih vrapčića. Moji koraci odzvanjaju kamenim ulicama, a u mislima šećem uskim puteljcima, uz kuće iz čijih se dimnjaka u nebo diže toplina. Na Peristilu stojim pred crkvom sv. Duje, a razmišljam o Korzu i katedrali sv. Petra i Pavla, koja veličinom i ukrasima privlači poglede i mami uzdahe. I Split ima *Strossmayerov* park, ali onaj moj je veći, draži, zeleniji, stvoren za opuštanje nakon napornoga dana.

A tek ergela lipicanera! Jedna je od najstarijih u Europi, glas o njoj daleko se čuje.

More je lijepo, ali kada biste samo znali kako je lijepo jezero Jošava... Znaju to brojni ribiči i ljubitelji prirode.

Kažu da je na blagdan sv. Duje velika fešta. Ah, Đakovački vezovi ...Preljepa je to kulturna manifestacija na kojoj se okupljaju KUD-ovi iz cijele Hrvatske, pa i šire. Bira se najbogatije izrađena nošnja, najljepša snaša, održavaju se konjička natjecanja, nepca uživaju u slavonskim specijalitetima: sarmama, kulenu, čvarcima, fišu, mađarici, gužvari ...

Sviđa mi se u Splitu. Lijep je grad, mnogo pruža, prihvatio me raširenih ruku, s osmijehom. Ali, srce lupa za Slavoniju.

Jelena Zorić

RAJ NA ZEMLJI

Postoji jedno posebno mjesto na otoku Braču, Pučišća. Malo je i možda nije poznato, ali zauzima posebno mjesto u mom srcu. Pučišća su smještene u dubokoj uvali, specifičnog oblika, s kristalnim morem, ukrašena kamenom. Po kamenu su Pučišća poznata. Imamo i Klesarsku školu – jedinstvenu u Hrvatskoj. Malo mjesto zimi opusti, što mi odgovara jer ne volim prenapučena mjesta, gužve i buku. Kada zapuše bura i ono malo ljudi ostaje zatvoreno u svojim kućama. Baš u to vrijeme užitek je prošetati rivom, razbistriti misli, udahnuti oštri morski zrak i još snažnije upiti svu ljepotu moga maloga mjesta.

Nina Radić

Nina Radić, Pučišća, Pogled s visine

Trajektna luka Ubli, Lastovo

MJESTO U MOM SRCU

Zora sviće. Na klupici u parku sjedi jesen i pro-matra šumu. U raskošnoj je haljini od lišća i rose. Sjedi i razmišlja u koju boju da oboji onu mladu lipu na kraju parka. Prva zraka sunca budi ptice koje cvrkutom najavljuju novi dan. Druga zraka sunca pruža se do mora i barki koje se lijeno ljuljaju u uvali. Treća se zraka penje preko livade uz brijeg. Tu je i zraka koja kuca na moj prozor. Ja se pravim da je ne čujem, no ona ne odustaje i sa sobom donosi miris svježeg pečenoga kruha. Pobjedila je. Ustajem iz kreveta, stajem uz prozor i divim se ljepoti: nebo kao rumeni obrazi djevojčice, more modro kao na slici, borovi zlatni. Tako počimaju lastovska jutra. Večer donosi pjesmu anđela. U noći, dok Lastovo spava, stojim opet uz prozor i pokušavam dokučiti koju tajnu kriju zvijezde i mjesec dok prosipaju srebrnu maglicu na kamene kalete i usnule krovove. To je moje Lastovo, vidim ga očima srca.

Marija Trojković

Definiraju li brojevi naš život? Što govore o nama?
Jesu li brojevi samo oznake za količinu i veličinu
ili predstavljaju nešto mnogo mističnije?

Tema POLETA 20

BROJEVI

Na spomen broja mnogi odmah pomisle na matematiku. U školi je jedan od težih predmeta, ali kada se bolje prouči može postati zanimljiva. Matematika voli sklad, savršenstvo, smislenost.

„Što su brojevi?“ pitanje je na koje naučnici stoljećima pokušavaju odgovoriti.

O brojevima pišu:

Ivona Ćorić, Iva Krilić, Jasmina Tokalić i Antonija Grljušić

ŠTO (NE) OTKRIVAJU JMBG I OIB?

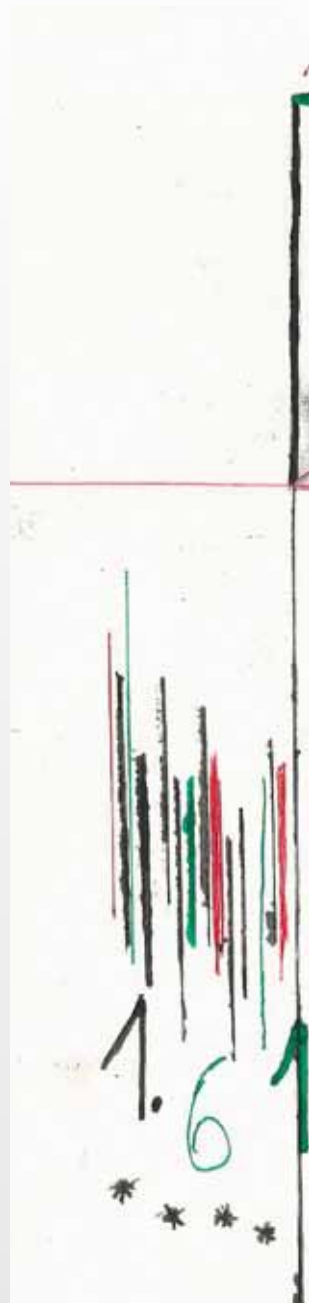
Jedinstveni matični broj građana niz je od 13 znamenki. Iako se čini kao broj s nasumično odabranim znamenkama koje nemaju značenje, broj otkriva štošta o nama.

Napravljen je u formi DD MM GGG RR BBB K, gdje su:

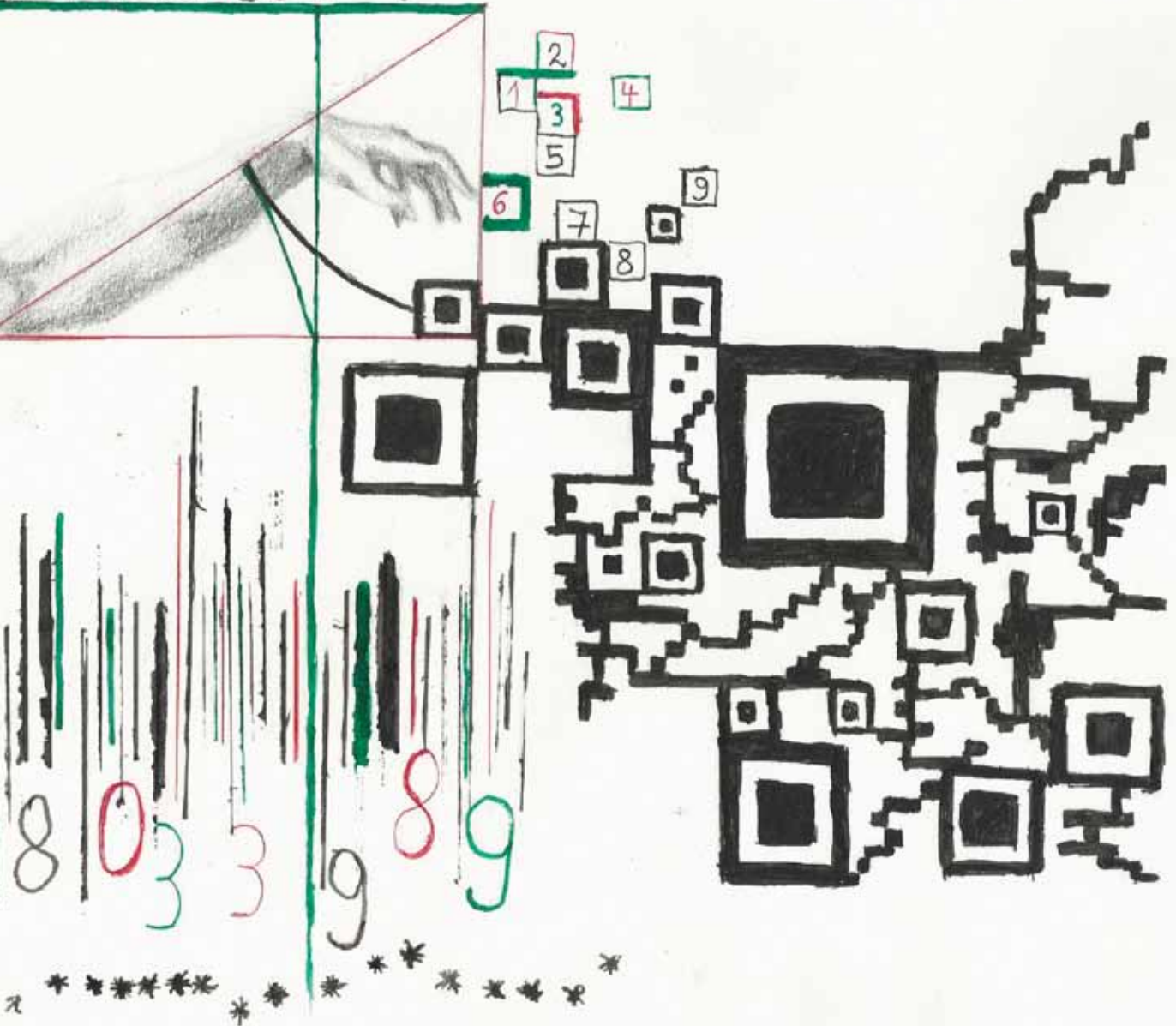
- DD – dan rođenja
- MM – mjesec rođenja
- GGG – posljednje tri znamenke godine rođenja
- RR – politička regija rođenja
- BBB – jedinstveni broj (000-499 – muški/500-999 – ženski)
- K - kontrolna znamenka (izračunava se posebnom formulom).

Osobni identifikacijski broj je oznaka za identifikaciju u različitim službenim evidencijama. OIB određuje i dodjeljuje Ministarstvo financija, sastoji se od 11 znamenki određenih slučajnim odabirom te, za razliku od JMBG-a, ne sadrži nikakve privatne podatke. Prvih deset znamenki se određuje slučajnim odabirom niza brojeva, dok jedanaesta znamenka predstavlja kontrolni broj izračunat po međunarodnoj normi ISO 7064 „Modul 11,10“. Ne može svatko imati uvid u podatke o OIB-u, već samo ovlaštene osobe i institucije.

(A.G.)

1.618033989 : 1

Dodir s brojevima, Marija Petrović

Kako su nastali brojevi?

ARAPSKI BROJEVI

Arapski brojevi koje danas koristimo zapravo su indijskog podrijetla. Djelo su perzijskog astronoma Abu Mas'hara iz 9. stoljeća. U srednjem vijeku Arapi su ih svojim osvajanjima i kulturom donijeli u Europu. Postoji deset znamenki (0-9) uz pomoć kojih se mogu predstaviti svi brojevi. Smatra se da njihov zapis ima veze s brojem kutova koji se formiraju prilikom njihovog pisanja. Kasnije, kroz upotrebu i stiliziranje došlo se do zaobljenih znamenki i ova veza s kutovima se izgubila.

(A.G.)

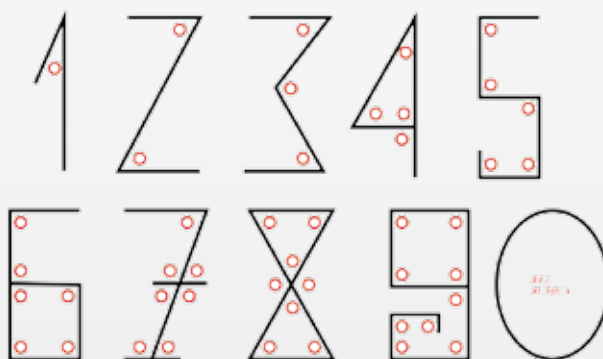
RIMSKI BROJEVI

Stari Rimljani su imali razvijenu trgovinu, a s trgovinom se vezuje potreba zapisivanja brojeva. Stvorili su sustav od 7 osnovnih znamenki: I(1), V(5), X(10), L(50), C(100), D(500), M(1000). Rimljanima nisu bili potrebni brojevi veći od nekoliko tisuća pa je najveći broj sa znamenkom bio tisuću (M). Brojevi koji nemaju svoju znamenku tvore se tako što se koristi zbrajanje i oduzimanje: kada se nova znamenka dodaje s desne strane veće znamenke on se zbraja, a kada se dodaje s lijeve, oduzima se.

Rimske brojke upotrebljavale su se u Europi od vremena Rimskog Carstva pa sve do početka upotrebe arapskih brojki. I danas se koriste u nekim prilikama: na primjer za imena vladara (Henrik IV., Elizabeta II.), imena papa (Ivan Pavao II., Benedikt XVI.).

Nedostaci rimskih brojeva su:

- ne može se predstaviti nula
- kod zapisivanja velikih brojeva koristi se veliki broj znamenki
- ne mogu se tvoriti decimalni ili negativni brojevi.

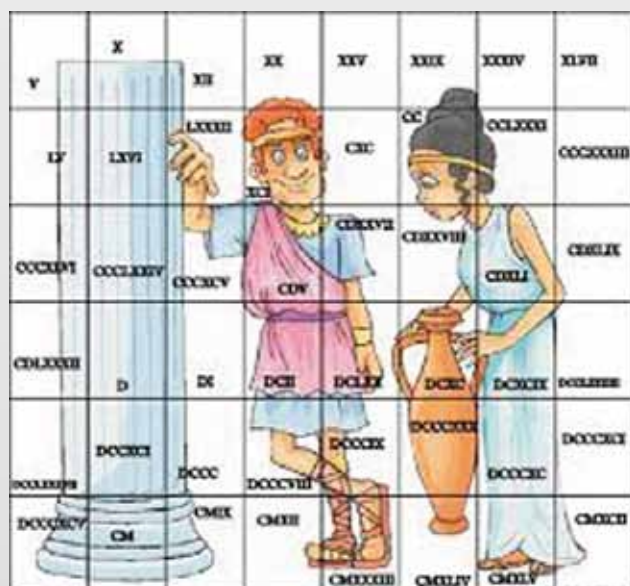
Postoje posebna pravila za pisanje rimskih brojeva:

- Znamenke rimskih brojeva (I, V, X, L, C, D i M) imaju uvijek istu vrijednost neovisno o mjestu u broju gdje se nalaze.

- Rimski brojevi se uvijek pišu i čitaju s lijeva na desno, od najveće do najmanje znamenke.

- Znamenke I(1), X(10) i C(100) smiju se uzastopce zapisati najviše tri puta.

- Znamenke V(5), L(50) i D(500) smiju se zapisati samo jednom.

Zadatak za vježbu:
Spoji arapske i rimske parove:

A	296	MMLXXXIV	1
B	2084	MMDCCCXL	2
C	2084563	CCXCVI	3
D	536	DLXIII	4
E	2 840	DXXVI	5

Rješenje potraži na zadnjim stranicama Poleta.

(A.G.)

BROJ 13 - praznovjerje ili nešto više?

Sigurno ste čuli za priču o nesretnom broju 13. Kada sam bila mala plašile su me priče o crnom danu petku trinaestom, kao vražjem danu punom nesreća i tuge. I danas ponekad u kalendaru tražim kada pada taj strašni dan. No, jeste li se ikada zapitali što se zapravo krije iza toga broja?

Puno je teorija o broju 13 i tajanstvenom petku. Mnogi pate od triska-dekafobije to jest straha od broja 13. Ne broji se ni malo onih koji strahuju od petka 13. odnosno frigriskaidakafobije. U svijetu je mnogo nebodera u kojima je izostavljen 13. kat, neki hoteli i bolnice nemaju sobu broj 13, mnogi aerodromi nemaju 13. izlaz na piste. Na kućnim brojevima često se umjesto izostavljenog broja 13 nalazi 12A, ili se s broja 12 prelazi odmah na 14.

Još se pitate zašto?

Po kršćanskoj tradiciji i priči o Isusovoj posljednjoj večeri za stolom je bilo 13 osoba. Trinaesti je bio Juda koji je kasnije te večeri izdao Isusa. Ako ste pažljivo

Ilustracija: Marija Petrović

slušali na satu povijesti, sjetit ćete se vitezova templara. Po naredbi francuskog kralja Filipa i pape Clementa V. svi vitezovi templari uhićeni su i smaknuti u zoru petka trinaestog 1037. godine. Navodno su svi bili optuženi za herezu i bogohulna djela. Zanimljivo je da je u srednjem vijeku do postolja za vješanje vodilo 13 stepenica.

U davnoj povijesti broj 12 predstavljao je savršenstvo jer se može podijeliti s 2, 4, i 6, dok kod broja 13 uvijek ostaje jedan viška, zbog čega se smatra nesavršenim.

Numerolozi 12 smatraju potpunim brojem jer godina ima 12 mjeseci, 12 je znakova zodijaka, 12 bogova Olimpa, 12 radnika Herkulovih, 12 plemena Izraela, 12 Isusovih apostola.

Čini se da je većina nesreća, ne samo u povijesti nego i danas, povezana s brojem 13. Sve je rečeno, na vama je hoćete li povjerovati.

(I.K.)

Što se krije iza broja 666?

Sotonski broj, vražji znak ili nešto mnogo više? Biblija često spominje ovaj broj u svojoj posljednjoj knjizi *Otkrivenje*. U njoj se Sotona naziva Zvijer. Zvijer ima sedam glava i deset rogova, izlazi iz mora, te se suprotstavlja Bogu, a zove se 666.

„U ovome je mudrost: u koga je uma, nek' odgoneta broj Zvijeri. Broj je to jednog čovjeka, a broj mu je šest stotina šezdeset i šest.“ (Otkrivenje 13:18)

Broj 6 predstavlja nesavršenost i nepotpunost. Predstavlja nesavršenog čovjeka. Broj 6 je polovica od 12, manji je od 7 koji se smatra brojem savršenosti i punine. Stoga, tri šestice označavaju potpunu nesavršenost i krajnje su negativne. U citatu iz knjige *Otkrivenja* spominje se da se treba otkriti broj Zvijeri. Da bismo ga otkrili trebamo broj 666 izvrnuti naopako da dobijemo 999. Čovjek je stvoren suštinski dobar, svoju dobrotu treba razvijati, te na taj način donosi savršenstvo u do tada nepotpuno savršeno biće (podsjećam – to je 666). No, neprijatelj čovjeka to jest Sotona tvrdi da je čovjek zapravo zao i nastojeći to dokazati radi na izopačenju čovjeka. Sotoni je u planu dati do znanja da je stvorenje čovjeka Bogu bio veliki promašaj, te da nismo dostojni mjesta koje nam je dano. To je 999. Iz ovoga se vidi da je zapravo broj 999 pečat djelovanja

Sotone na Zemlji, a ne 666 kako većina misli. Odnosno, to je isti broj, ali ovisno kako se promatra odozgo ili odozdo.

Postoji još jedna zanimljivost vezana uz vrijeme pisanja *Otkrivenja*. Naime, u to vrijeme u Sredozemlju nisu bili u upotrebi arapski brojevi već rimski. Kada se isti ovi brojevi gledaju po rimskoj notaciji dolazi se do sljedećeg: 666 = DCLXVI, a 999 = IM. Ako pažljivo pogledate rimski zapis broja 666 vidjet ćete da sadrži sve znamenke osim najveće (M) i to gledano s desna na lijevo. Taj nedostatak M (mile = tisuću) potvrđuje da je 666 uistinu broj nesavršenog čovjeka. Rimske znamenke u zapisu broja 666, poredane su u niz od manje k većoj, što simbolizira evolucijski put čovjeka. Vratimo se opet na arapske brojeve. Broj 666 sastoji se od 3 šestice: broj tri simbolizira razvoj i evoluciju, dok broj šest simbolizira stvaranje, a neki filozofi smatraju da je i simbol čovjekove duše. Tako da je cjelokupna simbolika broja 666 „razvoj Tvorčevog stvaranja i duše čovjekove“. (izvor: www.duhovnaizgradnja.com) No, što je s 999? U rimskoj notaciji sastoji se od najveće znamenke (M) i najmanje znamenke (I) ponovo gledano s desna na lijevo. U tom je slučaju prva znamenka veća, a druga manja. To simbolizira pad s viso-

kog na niski položaj, odnosno pad sotonskih sila, a to povezujemo s Isusovom izrekom: „A mnogi prvi bit će posljednji, i posljednji prvi.“ (Matej 19,30)

Dakle, broj 999 je izokrenuti 666, simboliziraju suprotne sile, one koje se protive razvoju čovjeka i stvaranja.

Kada smo već kod stvaranja, šesti dan Bog je stvorio zvijeri (životinje), čovjeka i gospodara riba, ptica i zvijeri. Dakle broj 6 je broj zvijeri, čovjeka i gospodara. Numerički prikaz ovoga je broj 666. Dakle, oni su stvoreni dobri, imali su svoje namjere, vrste i trebali su se množiti. Međutim, zvijer (životinja) se izobličila, čovjek također, te je postao kao i zvijer pa je izvrnuo i svoju ulogu gospodara, a to se može prikazati kao 999. Od zvijeri je sve krenulo, ona je svojom podmuklošću preokrenula svoju prirodu.

Kao što vidite teorija o broju 666 seže daleko u povijest. Ovaj broj iza sebe ostavlja niz pitanja i tajni koje je teško dokučiti i koje se možda nikada neće otkriti.

(I.K.)

Čarobna sedmica

Iza sedam mora i sedam gora događaju se bajke: Snjeguljica i sedam patuljaka, Koza i sedam kozlića, Čizma od sedam milja ..., sedam kontinenata, sedam ružinih latica, sedam duginih boja.

Sedam je godina nesreće kada razbiješ ogledalo, ali i sedam sretnih brojeva u igri na sreću LOTO. Čak je i zbroj suprotnih brojeva na igračkoj kocki uvijek sedam. Zbroj prvih sedam brojeva daje broj dvadeset osam – broj Mjesečevog ciklusa.

Broj sedam se smatra svetim brojem, donosi sreću, označava savršenstvo i vječni život. U mnogim svjet-skim religijama je istaknuta važnost toga broja.

Počnimo od Biblije: broj sedam je spomenut 735 puta: sedam dana, sedam mora, sedam gora, sedam čuda, sedam grijeha, sedam dana stvaranja svijeta, itd. Bog je stvarao šest dana svijet, a sedmi je odmarao i tako ga učinio svetim. Za vrijeme potopa spašeno je sedam životinja iz svake vrste.

Prema Talmudu, Adam dobiva dušu prvoga dana u četvrtom satu postojanja, u sedmom satu se udvostru-čuje te dobiva Evu.

U brojnim kulturama sedmica se smatra sretnim bro-jem: kod Egipćana, Maja, Sumerana, prerijskih Indi-janaca i Grka. To ne vrijedi za Kinu u kojoj sedmica ima značenje napuštanja, ljutnje i smrti. Sedmi mjesec kineskog kalendara još se naziva i *mjesec duhova*.

Kaže se da su osobe sa sedmicom u datumu rođenja: šarmantne, privlačne, mudre, odlični organizatori, ali također i egocentrične, pesimistične, cinične i povu-čene. Mnoge poznate osobe su rođene pod brojem se-dam. Na primjer: Julia Roberts (glumica), Carrie Un-derwood (glumica i pjevačica), Taylor Swift (glumica i pjevačica), Leonardo DiCaprio (glumac), Natalie Portman (glumica), Charles Dickens (engleski knji-ževnik) Pierre Cardin (modni dizajner), Maurice Ra-vel (skladatelj i pijanist), Tom Jones (pjevač), Vladimir Putin (predsjednik), Marija Kiri (kemičarka), kraljica Elizabeta i mnogi drugi.

Broj sedam ima u sebi nešto magično.

Pogledajte sljedeći zadatak:

Recite prijatelju da zamisli neki broj.

Zamišljeni broj neka pomnoži s dva i tom broju doda dvanaest. Od broja koji je dobio neka oduzme tri i doda pet. Kada to izračuna dobiveni broj neka podijeli s dva. Od broja koji je dobio treba oduzeti broj koji je zamislio.

Recite mu da znate koji je broj izračunao.

Odgovor: Broj koji je ostao zapisan uvijek je 7.

$$x * 2 + 12 - 3 + 5 / 2 - x = 7$$

(I.Ć.)

Vež 24

Pripremam se na pisanje ovoga teksta još od prošle godine, kada smo razmišljali o temi Poleta. Naime, lani su tema Poleta trebali biti brojevi. No, dok smo mi mijenjali temu, Lučka uprava Split je mijenjala i broj slavnoga veza 27. Sada je to vez broj 24. Može Lučka uprava promijeniti broj veza, ali moje osjećaje i položaj veza ne može! Razlog polemiziranju o značajnom vezu (dragi stari broj 27) je da je vez 24 najudaljeniji od svih. Pokušajte si predočiti sljedeću situaciju: tužna Bračanka, subota ujutro, kiša, nove *Martensice* još nisu razglašene pa žuljaju. Od Doma do trajektne luke nosim ruksak od pet kilograma, potežem kofer od još toliko, i nadam se da je trajekt na najbližem vezu. Šepajući do velikog ekrana gdje piše na kojem je vezu trajekt, pročitam: Supetar 9:00 - vez 27. E baš ti hvala! – pomislim u sebi. Možda i ne bi toliko očajavala da se to svaki put ne dogodi kada je neka nezgodna situacija zbog koje ne mogu dugo hodati. Činjenica jest, kada idem u Split ponedjeljkom ujutro, a škola mi je ujutro, trajekt će pristati na vez 12. Zapravo toliko sam ne navikla na bliže vezove, da svaki put kada dođem na bliži vez pomislim da sam se izgubila. Znam da Bračani suosjećaju sa mnom, možda nisu ovoliki pehisti kao ja, ali vjerujem da razumiju o čemu pišem. Od vas, koji ne živite na djeliću kopna okruženim morem, očekujem bar neku simpatiju (empatiju ne tražim jer ne možete znati kako je). Za uspomenu je prošlogodišnja fotografija kao podsjetnik na današnji vez 24.

Numerologija

Prije dvadeset šest stoljeća Pitagora je rekao da je svijet sazdan na moći brojeva.

Može li se nečiji život svesti na jedan jedini broj i što taj broj otkriva?

Jedna od najstarijih znanosti, stara koliko i čovjek, bavi se proučavanjem utjecaja brojeva na svojstva i sposobnosti ljudi i na njihove međusobne odnose. Poznata još iz doba Egipćana. Grčki matematičar Pitagora smatra se začetnikom numerologije. Numerologija je vezana uz astrologiju i druge slične znanosti.

Za numerologiju postoji samo devet brojeva od kojih se rade svi proračuni. Metodom zbrajanja brojevi se svode na jedan od cijelih brojeva.

Numerologija smatra da na osobu utječu tri broja: **duhovni broj** otkriva način na koji osoba vidi sebe, **sudbinski broj** donosi ono što osoba zaslužuje dok **broj imena** ima utjecaj na osobni i društveni život.

Ako vjerujete u numerologiju, ili se želite zabaviti, izračunajte svoje brojeve, a značenje istih potražite na zadnjim stranicama Poleta.

Duhovni broj vezan je s datumom, vremenom i mjestom rođenja. Zbraja znamenke sadržane u datumu rođenja. Na primjer: ako ste rođeni šesnaestog u mjesecu zbrajate $1+6=7$. Broj 7 je vaš duhovni broj.

Sudbinski broj dobit ćete ako zbrojite znamenke datuma rođenja.

To bi izgledalo ovako: Ivana je rođena 28. 2. 2001. pa zbrajamo $2+8+2+2+0+0+1=15=1+5=6$.

Znači, Ivanin sudbinski broj je 6.

Zanima li vas **broj imena**? Svako slovo odgovara nekom broju. Izračunajte uz pomoć tablice:

A, I, J	1
B, K, R	2
C, G, L, S, Ć, Č, Š, LJ	3
D, M, T, Đ, DŽ	4
E, H, N, NJ, X	5
U, V	6
O, Z, Ž	7
F, P	8

(J.T.)

Aktivizam mladih u zajednici.
Ženskom đaćkom domu priznanje za poseban doprinos volonterstvu

DAR OD SRCA

„Nikada ne sumnjaj da mala grupa ljudi može promijeniti svijet, uistinu to je jedino što ga je ikada i mijenjalo.“

Margaret Mead

Međunarodni dan volontera obilježava se 5. prosinca. Taj dan je posvećen ljudima koji svoje znanje, sposobnosti i ljubav nesebično pružaju drugima čineći svijet boljim, vedrijim i ljepšim. Toga dana se okupilo 170 organizatora volontiranja, volontera i podržavatelja volonterskog rada u prekrasnom prostoru Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu. Razlog okupljanja je bila svečana dodjela nagrade *Vinka Luković* koja je dobila ime po Splitskanki teti Vinki, velikoj volonterki i humanitarki čiji je smisao života bilo pomaganje i žrtva za druge.

Godišnje nagrade i priznanja dodjeljuje Savjet volonterskog centra udruge Mi - Split za organizatore volontiranja s područja četiri županije: Zadarske, Šibensko-kninske, Dubrovačko-neretvanske i Splitsko-dalmatinske.

Ovogodišnja dodjela je bila posebna i nama neobično važna jer se među nagrađenima po prvi put našla i naša ustanova.

Učenice Ženskog đaćkog doma su već godinama aktivne u volontiranju. S udrugom Most surađujemo od 2014. godine, pri udruzi Zdenac aktivno sudjelujemo u projektu *Zdenac znanja* od 2007. godine. Mnogo smo vremena proveli i provodimo u udruzi Srce koja nas je nominirala za ovo priznanje. Zahvalni smo Srcu što je prepoznalo naš rad, trud i volju. To je udruga u koju rado dolazimo, upijamo toplu, vedru atmosferu i

to nam pomaže da naučimo cijeniti stvarne vrijednosti te puni optimizma, snage i vjere započinjemo svaki novi dan.

Isto raspoloženje je vladalo na jedinstvenom susretu volontera. Ponosno smo primili priznanje koje nam daje veliki poticaj da aktivnije, snažnije i više pomažemo potrebitima.

Majda Barada, prof.

Dodjela nagrada za promicanje volontiranja, HNK Split, 5. prosinca 2015. odgajateljica Majda Barada (u sredini)

„Koliko je neki čovjek vrijedan za svoju zajednicu ovisi, u prvom redu, o tome koliko su njegovi osjećaji, misli i djela usmjereni na unaprjeđivanje života drugih ljudi.“

Albert Einstein

„Nema veličine ondje gdje nema jednostavnosti, dobrote i istine.“

Lav Nikolajevič Tolstoj

**Uloži svoje vrijeme i promijeni svijet nabolje.
Potreba za solidarnošću sve je veća, suosjećanje s potrebitima sve manje**

Ja – volonter

Koji daje taj i prima - izreka je koja me motivira da pomazem. Možda zvuči šablonski, no svi koji imaju iskustva s humanitarnim radom složiti će se sa mnom. Potreba za solidarnošću danas je sve veća, suosjećanje s potrebitima sve je manje. To me potiče na djelovanje u zajednici gdje je potrebno. Uzor su mi roditelji djece koji djeluju u udrugama i koji prihvaćaju život kakav jest, proživljavajući ga drugačije uz veliki doprinos radosti i veselja. Primjer su mi i svi koji se brinu za one koji nemaju krov nad glavom, koji su zapostavljeni... Inspirira me spoznaja da je potrebno tako malo da nekome vratiš osmijeh na lice, tako malo treba da se povežemo na razini na kojoj smo svi jednaki i ravnopravni.

Sedamdeset dva sata bez kompromisa

Sedamdeset dva sata bez kompromisa je volonterski projekt koji potiče mlade na solidarnost, zajedništvo i nesebično pomaganje. Svake godine projekt okuplja sve više zainteresiranih volontera. Za projekt sam saznala od odgovajateljice i djevojaka s kojima se družim. Prije uključivanja u projekt malo sam istraživala, ali nisu me toliko zaintrigirali članci na internetu koliko iskustva i priče prošlogodišnjih volontera. Dan prije početka projekta svi prijavljeni volonteri okupili su se u crkvi sv. Dominika, oko tristo pedeset mladih. U crkvi smo preuzeli majice i rasporedili se u grupe. Zapravo, nije nas bilo „samo“ tristo pedeset kako sam u početku mislila, bilo nas je mnogo više. Voditelji projekta rasporedili su nas po grupama. Ja sam raspo-

Ivona Ćorić i Klara Latinac, domjenak nakon projekta
72 sata bez kompromisa

Dobrobiti koje dobivam nisu samo na emotivnoj razini već su i važne za daljnji život, na primjer: mogućnost lakšeg pronalaska posla, iskustvo rada s nepoznatima ili potrebitima, kohezija društva.

Mi volonteri bavljamo se na mnogo načina: radi-
onice, hodočašća, domjenci... A koliko me sve to košta? Sigurna sam da znate odgovor i zato vas pozivam da se pridružite u širenju solidarnosti i humanosti. Raspitajte se i pronađite udrugu u kojoj želite sudjelovati.

*„Budi promjena koju želiš vidjeti u svijetu.”
Ghandi*

Klara Latinac

ređena u četvrtu grupu, i naše je odredište bila upravo crkva sv. Dominika.

Prvi dan protekao je u međusobnom upoznavanju i dogovorima. Razgovarali smo o zadacima koje trebamo obaviti. Upoznala sam mnogo novih ljudi. Danas ih s radošću mogu nazvati prijateljima.

Na izvršavanje konkretnih zadataka krenuli smo sutradan u jutarnjim satima. Unutar grupe smo se opet podijelili i tako sam ja, zajedno s prijateljicom Klarom i još jednom djevojkom, pod vodstvom mentora, dobila zadatak obojati hodnik. Drugi dio grupe pisao je motivirajuće poruke koje su zatim dijelili po gradu. A treći dio grupe izrađivao je ukrase koje su prodavali. Zajednički zadatak četvrtke grupe bio je održati sat vjeronauka skupini devetogodišnjaka. Za mene najzanimljiviji dio projekta. Pričajući sa živahnim i veselom grupom djece, na trenutak sam se isključila iz svijeta koji je sve suprotno od njih, i opet sam postala veselo devetogodišnje dijete, mali trećašić, prvopričesnik.

Volonterski rad nije me umorio, već mi je pružio mnogo radosti, novih doživljaja i prijateljstava.

Trećega dana projekta svi smo se okupili na svetoj misi koju je predvodio biskup Marin Barišić. Njegove riječi davale su poticaj na daljnje sudjelovanje, promoviranje projekta, uključivanje novih mladih. Vjerujem da će ih u sljedećem projektu biti još više. Ja sigurno idem opet.

Tjednima nakon što je projekt Sedamdeset dva sata bez kompromisa završio, ja sam preplavljena pozitivnim osjećajima, ne mogu prestati pričati o doživljajima, nedostaju mi riječi za opisati atmosferu. Gledam i komentiram slike s prijateljima, smijemo se, i s nestrpljenjem čekamo sljedeću godinu.

Ivona Ćorić

„Sportsko ponašanje je kada tip odšeta s terena, a ne možeš reći da li je pobijedio ili izgubio, jer hoda s ponosom u oba slučaja.“

Jim Courier (bivši broj jedan svjetskog tenisa, osvojio je četiri *Grand Slam* titule)

Ela Kovačić učenica je drugog razreda Zdravstvene škole, smjer fizioterapeutske tehnike. Empatična, pouzdana i predana svakom zadatku kojeg obavlja, ispričala je priču o sportu kojeg s veseljem trenira.

Zovem se Ela. Jedna sam od rijetkih djevojaka koja trenira ragbi. Treniram u Ragbi klubu Nada Split već drugu godinu. Nema nas puno, ali dovoljno da tvorimo tim.

Ragbi se igra s loptom jajastog oblika. Navijači ragbija nisu huligani. Kada igračica napravi prekršaj ne krivi druge niti više na suca već se ispriča.

Dvije su vrste ragbija: ragbi petnaestica i ragbi sedmica. Ragbi petnaesticu češće igraju muškarci, igra se dva poluvremena po četrdeset pet minuta. Na terenu je petnaest igrača iz svakog tima raspoređeni u tri linije. Ragbi sedmicu uglavnom igraju žene, poluvrijeme traje po sedam minuta s kratkom pauzom, a iz svakog tima na terenu je po sedam igračica. Nakon utakmice, ekipe zajedno sjednu, počaste se, druže, bez obzira tko je pobjednik, a tko gubitnik. Česti su i zajednički večernji izlasci. I to je razlog zašto volim ragbi.

Ragbi utakmica, Ela na terenu

U Hrvatskoj su četiri ženska ragbi kluba: RK Nada Split, ŽRK Sinj, ŽARK Mladost i RK Zagreb. Moj klub igra kontakt već nekoliko godina dok su klubovi iz Sinja i Zagreba početnici. Zbog malog broja klubova nemamo mnogo utakmica i turnira. RK Nada, svake godine u travnju, organizira turnir na koji poziva momčadi iz drugih država. Ponekad gostuje u drugim državama, pa su se tako prošle godine s gostovanja na turniru u Milanu vratili ovjenčani drugim mjestom.

Treninge imam dva do tri puta tjedno, ovisno o školskim i drugim obvezama. Djevojke u klubu su vesele, voljne pomoći, doći i po nekoliko sati prije treninga kako bi vježbale ono što nam teže ide. Nije im teško i po sto puta ponoviti jedno te isto dok ne shvatiš. Međusobno se podržavamo i guramo naprijed. Nastojimo biti uvijek bolje.

Jeste li znali?

Ragbi će se prvi put pojaviti na Olimpijskim igrama u *Rio de Janeiru* ove godine.

Union i *league* dvije su vrste ragbija, razlika je u broju igrača na terenu.

U Ujedinjenom Kraljevstvu postoji izreka: "Nogomet igraju huligani, a gledaju gospoda, dok ragbi (*union*) igraju gospoda, a gledaju huligani."

Najbolji hrvatski ragbi klub je RK Nada Split.

Ragbi je kontaktni sport, i prevladava mišljenje da je grub sport s puno ozljeda. Zapravo, nema ništa više ozljeda od drugih sportova. Kada pogriješiš nitko ne više već ti lijepo objasni gdje si pogriješila. Zamislite situaciju da se ozlijedite tijekom utakmice, a igrač u protivničkom timu je neurokirurg. Upravo se to dogodilo kapetanu Hrvatske ragbi reprezentacije. Ragbi je sport koji povezuje ljude iz različitih svjetova, uči nas da nije važno odakle smo i što smo po struci. Različitosti među nama nisu nešto što razdvaja. Važno je zajedništvo, sigurnost da ti tvoj tim čuva leđa, da te štiti. U ragbiju poštujemo jedni druge, poštujemo igru koja nas spaja.

Malo je reći da ja volim ragbi. Ja ga obožavam, svim srcem stojim uz ragbi i svoj tim.

Advent u Zagrebu, posjet Učeničkom domu Marije Jambrišak, izlet, druženje.
Događaj koji ne propuštamo.

Božićna bajka

Ženski đački dom je i ove godine organizirao izlet u Zagreb u vrijeme adventa. Bilo je više zainteresiranih učenica nego slobodnih mjesta i trebalo je zadovoljiti neke kriterije za odlazak. Iščekivanje je bilo napeto. Ali, isplatilo se.

Zagreb nas je dočekaao predivan: ukrašen, blještav, vedar, veseo, pun ljudi.

Drugoga dana izleta krenuli smo u Čazmu. Odgajateljice su spominjale Božićnu bajku i iznenađenje, no nisam ni slutila o čemu se radi. Sve dok nismo došli do bajkovitoga mjesta. Božićna bajka, grad svjetla, rezultat truda i ljubavi obitelji Salaj. Takvo nešto viđala sam samo na televiziji. Pohitali smo u razgledavanje. Na sve strane blještavilo, trepere svjetla i zrače nekom ljubavlju, toplinom, božićnim duhom. Nasmijana djeca, roditelji, bake i djedovi, prijatelji, svi očarani ljepotom. Hodala sam očarana, omamljena, zadivljena, tražeći najbolje mjesto za *selfie*. Svako iduće mjesto je

bilo bolje od prethodnog (možete zamisliti koliko sam *selfija* napravila). Slikala sam se ispred drvca, u zagrljaju snjegovića, s Djedom Božićnjakom i darovima, na mostu... U svakom kutku predivne bajke. U velikoj dvorani malo sam se ugrijala, nešto pojela, dok su tamburaši svirali pjesmu i to baš onu koju vježbamo na folkloru. Dodatno me raznježilo. A tek Štrumpfo-grad! Svi likovi iz mog omiljenog crtića.

Oduševljena sam obitelji Salaj. Uživala sam u tereperenju i sjaju svjećica, razmišljajući koliko je truda i ljubavi uloženo da bi se drugi ljudi veselili i divili. Jedan sat u bajkovitom gradu proletio je kao minuta.

Gledam slike, proživljam ljepotu u kojoj sam sudjelovala i poželim se vratiti. Na TV-u se Božićna bajka obitelji Salaj pojavila bezbroj puta, i svaki put s radošću naglasim: "Da, ja sam bila tamo."

Vita Oreb

Nada da je jedan humaniji svijet ipak moguć, ili bi barem trebao biti

U ZAGRLJAJU BAJKI

Među pričama koje slušamo kroz djetinjstvu i život, bajke zauzimaju počasno mjesto. Predočuju razne situacije na putu odrastanja, potiču borbu protiv zla, izvršavanje teških zadaća i navode nas na put vrline.

Iva Krilić

Ne htjedoh započeti s naslovom *U zagrljaju djetinjstva* jer svatko na svoj način spoznaje okrutnu i surovu granicu koja dijeli djetinjstvo od odrastanja. Neki ne žele prihvatiti da granica postoji, izbrišu je zauvijek iz života. Ja sam dijete po veličini: sada malo, pa veliko, ali dijete i nikada neću odrasti.

Kada me odrasli stjeraju u kut i krenu nametati svoje probleme, ja uplovim u svijet bajki kojeg mi donese knjiga. Svako slovo na glatkom papiru pretvara se u zvijezdu nošenu čarolijom. I vodi me dalje od stvarnosti. A stvarnost kao da stane dok ja jurim beskrajnom maštom. U tiskanim slovima leži srce i duša čovjeka kojega su najviše radovala nasmijana dječja lica. Da on nije bježao od stvarnosti i ono što je vidio pretvarao u riječi,

djeca bi možda danas živjela u sivom svijetu. Ili još gore, možda bi granice djetinjstva i odrastanja počimale ranije? *Hans Christian Andersen* mi je pomogao shvatiti kako je odrastanje samo iluzija koju treba poštovati, ali ne i prihvatiti. On otvara vrata svijeta u kojemu ne postoji nemoguće, u kojem se sve može očekivati. On je otac sve djece svijeta. Najveća mu je radost uplakano dijete uzeti za ruku, ispričati priču zbog koje će zaboraviti razlog suza i usnuti uzbudljiv svijet u kojem plešu *Mala sirena*, *Palčica*, *Ružno pače*. U snovima ih vidi, u srcu osjeća i čuva zauvijek.

Djeca danas žure odrasti, ne vidjevši što propuštaju dok im vrijeme leti pred očima. Što znači odrasti ako zaboraviš što je bilo prije toga, ako zaboraviš djetinjstvo - najljepši period života?

Oproštaj s maturanticama, generacija 2014./20

Men' se dušo od

U toploj svibanjskoj večeri, u diskretnom mirisu ruža, p
Pravi način za ispraćaj naših kraljica, prijateljic

OPROŠTAJ MATURANTICA
14.05.2015.

2015. školske godine, održao se 14. svibnja 2015.

... tebe ne rastaje

... priredbu smo održali u dvorištu Ženskog đakčkog doma.
... ca, cimerica ... njih trideset šest maturantica

„... kojim putem krenuti može li tko reći gdje je put ka sreći...“

Goran Bare i Plaćenici, Put ka sreći

ONE MIJENJAJU SVIJET

Nakon bezbrižnih srednjoškolskih dana provedenih u Ženskom đaćkom domu vrijeme je promjena i važnih odluka. Kojim putem krenuti? Što odabrati: obitelj, majčinstvo, rad, studij?

One su odabrale studij. Opet pitanja: što studirati, gdje, kako uskladiti želje i mogućnosti? Iskoristile su znanje i trud koji su uložile tijekom srednje škole. Odlučile su se za studij u inozemstvu. „Svijet je kao knjiga, oni koji ne putuju uvijek čitaju samo jednu stanicu“ (sv. Augustin) One putuju, uče, obilaze svijet, stjeću diplome ... s malo novca, puno hrabrosti i rada. Studentsko vrijeme je kratko, a one

Moja priča

Oduvijek sam se divila osobama koje putuju i studiraju u inozemstvu, jer je to za mene predstavljalo nedostižan nivo. Potječem iz prosječne hrvatske obitelji i nikada nisam pomišljala o ostvarenju najdubljih želja, ne samo zbog financijskih prepreka, nego i zbog društva koje nikada nije podržavalo te ideje.

Vjerovatno se mnoge od vas nalaze u sličnoj situaciji zbog čega sam odlučila ispričati svoju priču i pokazati da koliko god se nešto čini nemoguće, ipak je dostižno. Moj prvi korak ostao je upisan u Ženskom đaćkom domu. U Splitu sam stekla doživotne prijateljice i s njima stvorila divne uspomene.

Tih dana bližila se državna matura i trebalo je odlučiti gdje i kamo nakon nje. Ekonomsku školu, koju sam pohađala, posjetio je predstavnik danskog fakulteta i održao prezentaciju na temu besplatnog školovanja u Danskoj. Ja sam se na toj prezentaciji našla kako bi izbjegla sat filozofije ... i oduševila se. Zna tiželja me tjerala da pitam i saznam više, dok su moje prijateljice glasno otpuhivale jer smo kasnile na kavu. Mjeseci su prolazili, a ja sam prikupila i predala papire za studij u inozemstvu, zanemariвши negativne komentare i podsmijehe kolega. Stigla je jesen i tik pred maturu otvaram pristigli *e-mail* u kojem mi čestitaju jer sam upravo primljena na studij u Danskoj. U meni su se miješali osjećaji sreće i straha. U tom trenutku sam shvatila da opet trebam pakirati kofere i otići. Ovaj put ne u Ženski đaćki dom, već na drugi kraj Europe.

Dok sam sjedila u avionu i gledala prostranstvo oblaka, razmišljala sam o svemu što ostavljam iza sebe. Tek sam proslavila osamnaesti rođendan, bilo me strah da nisam spremna na svijet koji me čeka.

Intervju za fakultet u Njemačkoj

Prvi mjeseci bili su teški: sama, daleko od obitelji, prijatelja i svih osoba koje mi nešto znače. Pokušala sam usavršiti svoj engleski, učila sam i bila u potrazi za poslom. Često bi se zatekla kako razmišljam o povratku kući, kako se ne uklapam u danske visoke standarde. A onda se dogodio poziv koji me probudio i vratio sigurnost. Fakultet mi nudi posao predstavnika fakulteta. Mojoj sreći nije bilo kraja kada sam saznala da mi poklanjaju tjedan dana boravka u Hrvatskoj.

Odsjeli smo u hotelu *Sheraton* u Zagrebu. Preko dana sam držala prezentacije i davala izjave za televizijske postaje, a uvečer smo bili pozvani na gala ve-

Kopenhagen, Danska

Katedrala u Kolnu, Njemačka

čeru. Sjedila sam za stolom u predivnoj svečanoj haljini, s ravnateljima i profesorima iz Kanade, Brazila, Finske... i shvatila da na ovom putu nema predaje. Prepuna doživljaja i novih iskustava vratila sam se u Dansku. Baš kada sam pomislila da sam proživjela najljepši tjedan, pored mene je sjeo pjevač Mate Bulić. Strah od leta avionom već je zaboravljen, a ja otvaram nova poznanstva.

U Dansku sam se vratila hrabrija i spremna samo na uspjeh. Položila sam ispite u roku, uključila se u studentsku organizaciju i posluživala u restoranu u centru grada. Grupa mojih internacionalnih prijatelja sada su predivni, ambiciozni mladi ljudi s istim ciljem

kao ja. Njihova podrška, osjećaj samostalnosti, i ponos mojih roditelja, tjerali su me da težim višem cilju. Raspitala sam se o svim mogućnostima i stipendijama koje mi fakultet pruža. Odlučila sam se na razmjenu studenata. Trenutno se nalazim u *Kölnu*, velikom njemačkom gradu. Nekoliko mjeseci provest ću na privatnom fakultetu u potrazi za novim iskustvima i znanjem. Ponovo stanujem u domu, a moja slatka cimerica je iz Japana. Bez straha nastavljam svoj put. Stekla sam prijatelje iz cijelog svijeta koji su me promijenili. Moja razmišljanja sada su puno drugačija, osjećam se zrelijom i odgovornijom.

Zahvalna sam za sve što imam i što nisam odustala u trenutku kada je bilo najteže. Da sam tada odustala sigurno se danas ne bi veselila još jednom pozivu koji mijenja moj život: primljena sam na poziciju marketing menadžera u maloj njemačkoj firmi. Moj prvi posao, korak iz djetinjstva u pravi svijet upravo se događa, a ja se osjećam spremnom da ga iskoristim u cijelosti.

Svaki događaj, svaka osoba koja je ušla i izašla iz mog života imala je razlog. Drage djevojke, nikada nemojte dopustiti da vas netko ili nešto sprječava u ostvarenju snova. Mladost je prijelazni period u kojem donosimo odluke važne za vlastitu budućnost. Ako se same ne pobrinete za to, nitko drugi neće. Kada se pitanja čine nemoguća, odgovor je blizu samo pogledajte malo bolje. Čvrsto prihvatite i iskoristite što vam život nudi, jer došavši u Ženski đački dom, prvi korak već ste napravile! Želim vam svu sreću i uspjeh. Nadam se da ću jednoga dana čuti nevjerojatne priče o curama iz Ženskog đačkog doma Split.

U Berlinu sa cimericom Japankom

Topli pozdravi, Milica Kotarac

Moj plavi kofer

Parc de la Pépinière, zgrada sveučilišta

Nije prošlo mnogo vremena kada sam zadnji put vukla svoj plavi koferić kroz vrata Ženskog đačkog doma. Doma koji je u mojoj glavi bio poput samostana, zatvora. No, u isto vrijeme sigurna tvrđava. Sjećam se prvoga dana kada sam zakoračila u Dom. Za jednu djevojčicu sa sela, to je bio veliki korak. Predstavljao je sve ono što sam htjela: moje mjesto u velikom gradu, mali dio svemira u kojem ću sagraditi temelje za ostvarenje snova.

Otkada znam za sebe htjela sam otići iz sela, vidjeti svijet, doseći svoje maksimume u nekom drugom okruženju, među drugim ljudima. Dom me pripremio za borbu sa svijetom i ljudima. Naučio me toleranciji, solidarnosti, prijateljstvu i ljubavi. Širila sam vidike. Moj um se otvarao. Svaki dan učio me nečemu što do tada nisam znala, a ja sam marljivo zapisivala bilješke znajući da će mi jednoga dana trebati. Kada sam posljednji put izišla iz sigurnih zidova, shvatila sam da je vrijeme za upotrijebiti znanja koja sam stekla.

Nije bilo lako kao što se činilo, državna matura, sezonski posao, upis na fakultet, prva predavanja, kolokviji, ispiti. Iziskivalo je previše energije i snage. Teško sam se snalazila u svijetu u kojem te profesori oslovljavaju s kolega, gledaju kao ravnopravnog sebi, a ja bi najradije otrčala u majčin zagrljaj da se opet osjetim kao dijete, jer u stvarnom svijetu među djecom za mene više nema mjesta. Odgovorna sam za svoje postupke, ovisim sama o sebi i polako preuzimam konce u vlastite ruke. Trenutak je i gorak i sladak u isto vrijeme. Ne znam ni sama što s tim koncima u rukama, a opet napokon samostalna i mogu gdje god želim. Cijeli svijet je na dlanu, samo moram pametno odigrati karte koje mi život daje.

Moje karte su rekle: francuski jezik i književnost i ruski jezik i književnost u Zadru. Nakon početničke izgubljenosti i lutanja u akademskom moru, prodisala sam na škrge i dobro zaplivala. Uspjeh na faksu je bio vrlo dobar, a ja presretna jer život teče baš onako kako

Amsterdam, Nizozemska

London, Engleska

Bruxelles, Belgija

Beograd, Srbija

Nizozemska ,
Muzej voštanih figura

sam htjela. Osjetila sam čari studentskog života: neograničene izlaske, mnoštvo prilika koje se nude kao na pladnju. Otkrila sam *Couchsurfing* preko kojega sam stekla prijatelje iz cijelog svijeta, istovremeno si osigurala besplatan smještaj gdje god poželim. Vješto sam to iskoristila te ugrabila povratne aviokarte za Englesku za samo 13€ s niskobudžetnom aviokompanijom *Ryanair*. Na svoju listu posjećenih država dodala sam Srbiju, Luksemburg, Belgiju i Nizozemsku. Oduvijek sam htjela putovati, istraživati, učiti, izgrađivati se kroz prizmu novih kultura. Spakirala sam svoj plavi koferić i krenula.

Nakon toga, prilike za putovanja i učenje su se samo množile, a meni je za oko zapeo Erasmus program razmjene studenata. Iako su svi govorili da je prerano otići nakon prve godine studija, ja sam se odlučila za taj put. Nisam bila svjesna u što se upuštam i gdje idem, samo se sjećam telefonskog poziva prijateljice koja mi je javila kako smo obje dobile stipendiju za naš prvi izbor, *Nancy* u Francuskoj. Osjećaji koji su me preplavili bili su neopisivi. Još nesvjesna svega što se dogodilo, prvo sam nazvala roditelje. Skromne, velike ljude. Dva borca i radnika puna ljubavi, čije inicijale ponosno nosim na svojoj desnoj podlaktici jer oni jesu moja desna ruka. Dva čovjeka koja volim neizmjerljivo i koji su me učili voljeti upravo tako, neizmjerljivo.

Nisam bila svjesna da idem u novi život sve dok nisam morala svoj plavi koferić zamijeniti novim. Plavi koferić je postao premalen. Zvuči pomalo čudno, ali sam tada shvatila da se stvari zaista mijenjaju. Nakon pakiranja, slijedio je čvrsti zagrljaj braće, oca i majke. Uz mamine suze, „*Volimo te.*“ i neizostavno „*Pamet u glavu.*“ zaputila sam se u nepoznato.

Nije bilo kako sam očekivala. Bila sam usamljena, izgubljena. Snažni osjećaj nepripadanja u potpunosti me preplavio. Htjela sam se vratiti. Često sam razmišljala o svojoj trošnoj kućici na selu u kojoj sam bila

tako sigurna, o ljudima koje poznajem u dušu. Ovdje toga nije bilo. No, shvatila sam da nije bitna kućica, bitni su ljudi koji tu kućicu čine mojim domom. Tehnologija napreduje iz dana u dan, i iako mi ne može nadoknaditi majčin poljubac ili očev zagrljaj, mogu čuti riječi podrške i ljubavi svaki dan. To mi daje snagu da idem dalje. Svakim danom sam bila zadovoljnija svojim životom u Francuskoj, upoznala ljude, stekla nove prijatelje.

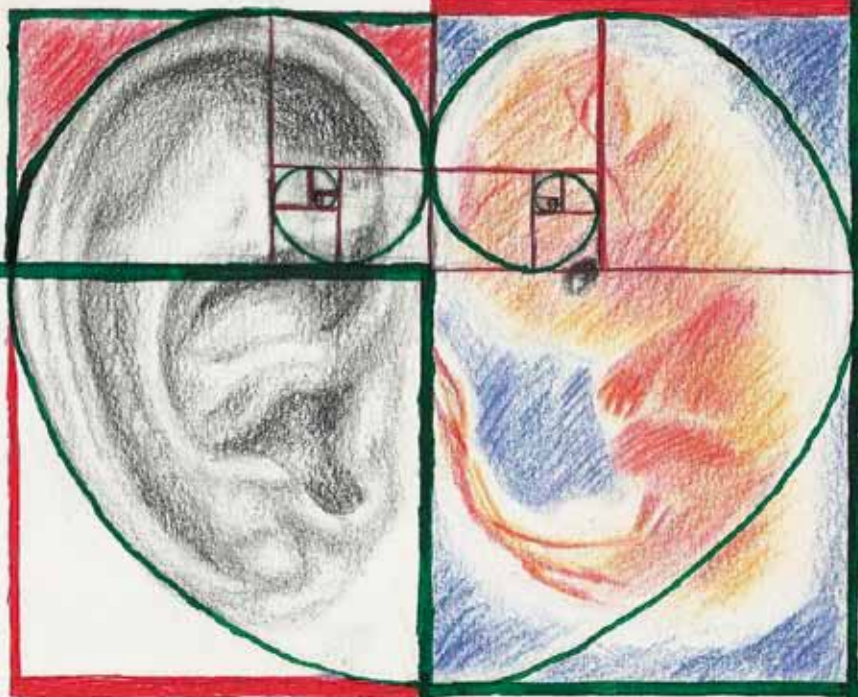
Obožavam trenutke sreće. Istinske sreće koja obuzme tijelo i koju osjetim u svakom dijelu svoga bića. Iako uvijek očekujem kako će me preplaviti u nekim važnim trenucima, ona se najčešće potkrade u svakodnevnim situacijama, za vrijeme nedjeljnog druženja s obitelji ili čitanja omiljene knjige. Jedan takav trenutak je bio kada sam se, već po deseti put, penjala stepenicama svoga novoga fakulteta, sa slušalicama u ušima i osmijehom na licu. I baš taj, deseti put, sam pogledala iznad sebe veliki natpis *Université de Lorraine, Campus lettres et sciences humaines*. I osjetila sam tu sreću, znala sam da sam na pravom mjestu.

Odlazak u strano, nepoznato nije uvijek lagan. No, ponekad je dovoljno dvadeset sekundi lude hrabrosti da doneseš odluku koja te u isto vrijeme plaši i usrećuje. I dogodi se nešto čudesno. Negdje sam pročitala da „život počinje tek napuštanjem svoje sigurne zone“. Slažem se. Svatko od vas ima svoj plavi koferić, ali dođe vrijeme kada ga treba spremirati, kupiti veći, u njega staviti nove stvari. Hrabrost i nove snove.

Sergej Jesenjin je rekao: „Na svijetu nije teško umrijeti. Stvarati život daleko je teže.“

Lakše je umrijeti duhom i ambicijom, živjeti pasivno, nego učiniti prvi korak. Na vama je da izaberete put kojim ćete hodati. Dobro razmislite i krenite na put s novim koferom. Želim vam mnogo sreće!

Pozdrav iz Francuske, Anita Pavić

Zlatni rez, Marija Petrović

Feminizam?!

Feminizam je naziv za skupinu ideologija i političkih pokreta kojima je cilj bio poboljšanje položaja žene u društvu, odnosno izjednačavanje prava žena s pravima muškaraca. *Wikipedijo*, ne! Mogu osjetiti da je ovo napisao netko tko smatra da je feminizam šala, i ništa više.

Poboljšanje položaja žene u društvu i izjednačavanje s muškarcima? NE!

Feminizam pokušava dokazati svijetu da svi ljudi trebaju biti ravnopravni. Jeste li se ikada zapitali zašto nitko ne govori: „Muškarci su jednaki ženama?” Mož-

da zato jer je sama pomisao na ženu, pomisao na neko manje vrijedno biće.

Danas, u 21. stoljeću situacija je sljedeća: ako za neki posao bijeli muškarac zarađuje dolar, bijela žena zarađuje 77 centi. Afroamerikanka će zaraditi 64 centa, a Latinoamerikanka će dobiti tek 56 centi. Sve žene očito nisu jednake, čemu onda neki misle da su žene kao i muškarci, kada je očito da nisu? Da ne duljim previše o stvarima vezanim uz posao, spomenut ću svakodnevní život.

Svima nam je život dragocjen bez obzira jesmo li ponekad nezahvalni ili depresivni, zar ne? Ne bismo nikada ubili nekoga bez razloga (ili s razlogom)? Postoje manijaci koji ubijaju ljude bez razloga, u kratkom

Bajkovit život srednjoškolaca

Društvo nas stalno podsjeća kako na mladima svijet ostaje. Svijet u kojemu od nas puno očekuju i često se razočaraju, ne shvaćajući da su upravo oni na nama učinili prve pogreške. Od malena nam usađuju krive vrijednosti, privezuju za nas krila koja zapravo ne postoje, koja su kao fatamorgana. Dok se mi divimo krilima oni vežu lance za naše noge, lance čiju težinu počinjemo osjećati tek kada pokušamo letjeti. U naše uši ubacuju bubice svojih političkih stavova koje bismo trebali naslijediti, u nas siju mržnju prema drugim narodima, uče nas da upiremo prstom i podsmjehujemo se ljudima koji su drugačiji. Živimo na šahovskoj ploči, ali u ulozu pijuna. Pred iskušenjem da otvorimo oči, uspavljaju nas. U glave nam ubacuju opijate da nam mozgovi omekšaju, da spriječe otpor, jer privid zadovoljstva više nije budno stanje. Varaju nas. Uče nas da varamo. To pokazujemo: u školi, na ispitima. Kasnije nas krive kada od varalice iz školske klupe izraste uspješan političar, netko tko naše živote drži u šaci. Varanje postaje model življenja. Zaista, na nama ostaje ovaj svijet. A mi ćemo na ovaj način biti preslika onih prije nas. Jesu li naši glasovi samo jeka, odjek onoga što je netko prije nas rekao? Jesu li naše glave zaista naše? Odrastamo u svijetu u kojem sve ima cijenu, ali nema vrijednost. Nemamo strpljenja ni moć da nešto stvorimo. Za stvaranje je potrebna volja, a mi smo naučeni da nam je sve poslužno. Lijenost nas sprječava da razmišljamo. Prebrzim životom rušimo i ono malo granica koje su ostale, nikada nam nije dovoljno. Trebamo granice iako nas stalno uvjeravaju da granice sputavaju. Što bi bez granica? Uzmimo za primjer kožu. Nije li ona granica našega tijela? Da nema kože naši organi bi se rasuli. Potreban nam je okvir, dovoljno velik da njime možemo trčati, ali ne da iz njega istrčimo, da našim htijenjima i hirovima postavi granicu. Sva uvjeravanja da živimo bez granica su iluzije, prazne tlapnje. Negdje je *Veliki brat* i uvijek promatra, igra se nama kao lutkom na koncu. Na nama je da te konce prerežemo. Zašto živjeti na slijepom kolo-sijeku? Zašto hodati ulicama, a ne truditi se pogledati oko nas? Možda baš prolazimo pokraj vrata koja vode iz kaosa.

Antonija Grljušić

vremenu, na više lokacija, to su *killings spree* napadači. Na sreću – još uvijek pojedinci. Ali, koliko dugo? U SAD-u se događa da policajci, a oni bi, trebali biti primjer, ubijaju nevine ljude crne rase jer su ukrali kutiju cigareta. Može li osoba, sa zdravim razumom ubiti nekoga radi kutije cigareta? Ja sigurno ne bi, a vjerovatno ne biste ni vi. No, Darren Wilson, policajac iz Fergusona, je to učinio. Upucao je osamnaestogodišnjeg Michaela Browna ispred dućana jer je ukrao kutiju cigareta.

Sandra Bland je također jedna od mnogih koja je ubijena od strane američke policije, iako su pokušali prikriti pravu istinu. Možete i sami istražiti ovakve stvari, samo Bog zna da na internetu nema tajni.

Scrollam stranicu na kojoj su izlistani crnci ubijeni od strane policije, a da nisu bili naoružani, i ne mogu vjerovati koliko zla ima u današnjem svijetu. I danas neki ljudi ubijaju druge ljude zbog njihove boje kože. Nepojmljivo.

I danas postoje žene koje su protiv feminizma? Muškarci koji su protiv feminizma?!

Znaju li pravo značenje feminizma?

Sve što sam navela u tekstu je feminizam. Feminizam nije uzdizanje žena, feminizam je borba za ljudska prava.

Jasmina Tokalić

Svećenik, umjetnik – slikar ili vojnik

Fra Ante Udovičić

Fra Ante Udovičić zanimljiv je i osebujan svećenik iz crkve Gospe od Zdravlja u Splitu. Ležeran, opušten, jednostavan, neposredan, fra Ante je duhovni pastir Ženskog đakčkog doma. Za nas slavi svete mise u prigodama početka nove školske godine, Božića i Uskrsa, vodi nas kroz duhovne obnove, rado je viđen gost, spreman poslušati naše probleme, dvojbe, pitanja, savjetovati nas, ohrabriti, podržati. Osim s oltara, fra Ante progovara o životu kroz svoje brojne hobije i animacije: pjesme i crtice, slikarstvo, modelarstvo. Progovara i za Polet na pitanja koja su sastavile: Anita Vukelja, Sanela Miglez i Nikol Jerković.

Odakle potječete i što možete reći o svom rodnom kraju?

Dolazim sa Studenaca (Imotski). Riječ je o osrednjem selu, ali poprilično raštrkanome. To vam je put Imotskoga, ... kada dođete u Lovreć, e onda ne idete desno za Imotski, nego lijevo, uzbrdo prema Mrnjavcima, al' prođete Mrnjavce, i vozite se dok ne dođete do crkve sv. Ilije Gromovnika... Al' tu ne zaustavite!!! Vozite još pet kilometara prema Aržanu. Tu ćete vidjeti tablu Udovičići 0,5. Udovičići su moj zaseok. Kutak mog djetinjstva, spoj neba i zemlje ...

Dva su mišljenja otkud ime Studenci. Budući da mjesto ima mnogo izvora pitke vode neki smatraju da ime Studenci dolazi od riječi studenac, tj. studenci, a drugo mišljenje je vezano uz zimu. Zime znaju biti dosta oštre, stoga drugi ime Studenci vežu uz riječ studen.

Moja najkraća definicija za Studence, tj. moje Udovičiće jest da su „kapa“ Imotske krajine! Gušt mi je doći na blagu visoravan nedaleko od kuća, gdje uoči blagdana sv. Ivana Krstitelja palimo svitnjak te pogledati prema jugu gdje se Bijakova i Mosor šepure poput dva pauna. A onda se okrenuti prema sjeveru te baciti pogled na Stražbenicu iza koje se kriju Kamešnica i Tušnica, dok im Zavelim, poput starca ispreda priču. Ma milina. Oči pune Božje divote, a pluća puna zraka. A zašto je to tako? Valjda iz razloga što je riječ o mjestu iznad 600 metara nadmorske visine.

U kakvoj ste obitelji odrasli?

Iznikao sam iz patrijarhalne obitelji, otac na privremenu radu u Njemačkoj (30 godina je privremeno). Tri puta godišnje smo ga viđali: za Božić, Uskrs i Veliku Gospu. Majka sama s četiri sina, ja najmlađi. Onda su tu još bili, sada već prožeti vječnim mirom, dida i baka. U svakom slučaju bio nas je popriličan broj, jer uz nas tu su još, u sjećanju, ostavili trag: Gavran (konj), Tigar (pas), zatim Bila, Miki, Čedo i Žučo (mačke), pa onda Perova, Mladova i Zekulja (krave), da ne nabrajam njihove nasljednike i kokoši.

Tko vam je bio uzor u djetinjstvu?

Mislim kako u djetinjstvu nisam imao uzor. Uvijek sam bio vuk samotnjak! Možda iz razloga što u svom zaseoku nisam imao vršnjaka. Definicija djetinjstva: tvrdoglavost i dječja ljubomora.

Što vas je potaklo da se odazovete svećeničkom pozivu?

Za svećenički poziv nisam imao nikakvoga poticaja, mislim na vanjski poticaj. Kada vratim film unatrag, mogu reći kako sam poziv osjetio prije polaska u školu. Svakako je to bilo prije škole, ali nisam nikome govorio, sve dok nisam nakon osmog razreda upisao Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. Tek sam tada rekao da idem u fratre.

Otkada moje pamćenje seže to sjeme svećeničkog poziva bilo je tu negdje u dubini bića, al' naravno nije bilo to jedino sjeme. Bilo je tu raznog sjemenja.

Zašto ste se odabrali franjevački red?

Jednostavno. Budući da župu Studence poslužuju franjevci bilo je logično poći u franjevce, a k tome su još u fratrima bili, i još su, moj stric fra Jakov (Striko) i susjed fra Ivan (Imenjāk). Franjevce sam najbolje poznavao. Iako sam čuo i za druge redove ipak su mi oni bili najbliži.

Gdje ste se školovali?

Osnovnu školu sam pohađao i završio u rodnome mjestu (1981.-1988.), Franjevačku klasičnu gimnaziju započeo u Sinju (1988.-1991.), završio tj. maturirao u Živogošću (1992.), Franjevačku visoku bogosloviju započeo u Makarskoj (1993.), diplomirao na KBF-u u Zagrebu, mislim 1997. Ne pamtim svoje godišnjice. Stoga, ove godine uzmete s rezervom.

Kako je obitelj reagirala na vašu odluku da se zaređite?

Budući da sam do kraja tajio svoju konačnu odluku, naravno da je vijest bila k'o grom iz vedra neba! Majka je bila protiv. A otac? Sjećam se kada je došao iz Njemačke na „godišnji“ (kod njega nikada nije bilo godišnjeg, a tako je i danas). Bila je nedjelja, jutro, oko 6 sati. Bio sam na nogama i počeo se spremati za misu. (Naime, do crkve imamo nešto više od četiri kilometra. I mogu vam reći da u osam godina kako sam pošao u crkvu samo jednom nisam bio nedjeljom na misi. A razlog tome bio je što sam upao u kanal. To je priča za sebe.) U tom ozračju nedjeljnog jutra, ulazi otac u sobu. Nakon „Hvaljen Isus i Marija“ i zagrljaja oca i sina, uslijedio je doslovno ovaj dijalog:

- Čujem da ideš u fratre?

- Idem!

- Znaš li da je teško?

- Znam!

- Onda u redu. Dok budeš molio i radio, bit će nešto od tebe.

- Znam!

I to je bio sav naš razgovor o mom odabiru. Nikada više nismo o tome raspravljali. On svojim putem, a ja svojim.

A vaši prijatelji?

Nisam se baš obazirao na njihove reakcije, ali oni koji su me poznavali, očekivali su nešto takvo, što sam u kasnijim susretima s njima shvatio. U svakom slučaju reakcije su bile pozitivne. A to se vidi i danas u susretima s njima.

Koji su najupečatljiviji trenutci iz vašeg svećeničkog života?

Najupečatljiviji trenutci? Pad! Kada čovjek padne! Čudno, jel' da?! Padovi su mi bili najteži i najljepši trenutci. Teški iz razloga što sam uvijek ispočetka dolazio do spoznaje kako sam slab, i da se ne mogu pouzdati u svoje snage ma koliko ja to htio i želio. A najljepši? Najljepši iz razloga, jer sam upravo u tim trenutcima dolazio do spoznaje koliko je Božje milosrđe, te da je htio savršena svećenika umjesto mene stavio bi anđela, ili već nekoga svetijega. Al' sve to postaje izazov, izazov služenja i umiranja – „Biti u svijetu, a ne biti od svijeta!“

Da niste svećenik čime biste se bavili?

Čuvao bih ovce negdje u planini. J Ma, i to, al' zanimljivo je kako sam uz svećenički poziv uvijek imao želju bit ili umjetnik – slikar, ili vojnik. To me još uvijek drži.

Umjetnik ste, bavite se slikarstvom i maketarstvom, pišete poeziju, objavljujete zbirke, priređujete izložbe. Što vas je potaklo na to? Gdje nalazite inspiraciju?

Sebe nikada nisam smatrao, a niti danas ne smatram umjetnikom. Jednostavno volim stvarati. Misli mi se rađaju u srcu i glavi. Kada se rode jednostavno ih valja realizirati u stvarnosti inače mi stvaraju slatki nemir. Inspiracija mi je život unutar života. Drugim riječima, svatko je od nas poput grane božićnog drvca. Što grane imaju više ukrasa, to je drveće ljepše. Smisao je ispuniti životno drveće ljepšim ukrasima osobnog života. I tu nema iznimke. Svaka grana može pridonijeti ljepoti i ugođaju božićnog trenutka.

Koju svoju osobinu najviše volite?

To što mi nije teško poći na ispovijed i zatražiti oprostene, naravno sa željom da ću biti bolji uz Njegovo vodstvo. Ispovijed me uvijek usmjeruje prema vječnosti „jer prolazi obličje ovoga svijeta“.

Koja vas osobina može zadiviti kod druge osobe?

Spremnost na učenje u svrhu izgradnje ljepšeg suživota s ljudima i svim stvorenim. Ovo uključuje puno toga, a povrhu svega žrtvu i ljubav. Žrtva i ljubav nadilaze vremensko i čovjeka uvode, već sada u ovom vremenu, u predvorje vječnoga.

Koji biste talent voljeli imati?

Nisam o tome nikada razmišljao. Ne znam, možda da glumom razveseljavam ljude.

Što vam je izazov u radu s mladima?

Izazov je svaki susret, a u susretu je, čini mi se najteže biti autentičan. Izdvojio bih autentičnost u vjeri, kao izazov u susretu s mladima.

Što mislite o odazivu mladih redovničkom životu? Hoće li i kako nedostatak redovnika i redovnica utjecati na budućnost (društva/vjere/morala)?

Nije na meni da o tome razmišljam, jer to nije na čovjeku. To je ipak Božje područje. Ono što mogu reći jest kako

mi je drago svako novo zvanje i drago mi je kada se mladi čovjek opredijeli za duhovni poziv. Svaki odaziv na duhovni poziv jest bogatstvo za zajednicu, narod. To je poput liječnika ili policajaca. Kako bi se osjećali da je manjak liječničkog ili policijskog kadra? Činjenica je da postoje stvarnosti koje nas čine sigurnijima u ovom životnom vrtlogu, uz sigurnost one su i putokazi na cesti, a jedna od tih stvarnosti jest duhovni poziv. Svaki manjak jedne takve stvarnosti jest gubljenje i određenog dijela nematerijalnog bogatstva zajednice ili naroda. A nedostatak nematerijalnog bogatstva narušava kvalitetu životnog kompasa jednoga društva.

NEKOLIKO BRZOPOTEZNIH PITANJA

Selo ili grad?

Selo jer gdje god se okrenem vidim prst Božji, za razliku od grada. U gradu u većini slučajeva vidim samo ljudske rukotvorine. Te rukotvorine znaju gušiti.

Ljeto ili zima?

Zima. Valjda iz razloga što dolazim sa Studenaca. Zimi sam kreativniji. Možda bi i ljeti ta kreativnost došla do izražaja, kada bi ljeto provodio negdje u planini.

Jugo ili bura?

Iako nisam meteoropat moj izbor je bura. Imam osjećaj da dotakne svaki dio moga bića. Slikovito rečeno - unese dašak svježine.

Slatko ili slano?

Hrana mi baš i nije jača strana iz razloga što sam kao dijete navikao jesti sve. Majka nas je naučila - što je na stolu, to se jede. I to je dobra metoda. Ali, ako već mogu birati onda ću prije uzeti nešto slano nego slatko. Slano mi je nekako bliže „životnoj filozofiji“, iako ću posegnuti i za slatkim, ako mi to traži „brat magarac“. Tako je sv. Frano nazivao tijelo.

Kulen ili pršut?

Ako mogu birati, onda odabirem pancetu. Nisam lju-bitelj ni kulena ni pršuta. Na istoj su mi razini po pitanju hrane.

Vino ili pivo?

Oboje. Hrana mi diktira piće, a hranu diktira ekipa. Ako je ekipa otkaćena, tada je svaka hrana ukusna. Npr. ako je u pitanju pizza tada uvijek ide pivo, a ako je zelen ili riba tada uvijek vino.

Svetište Vepric, 7.-9. 3. 2014.

Nogomet ili košarka?

Ovdje bih zaokružio oboje. Odabir sporta diktiraju igrači i naravno reprezentacija. Ako su igrači vrhunski tada je svaki sport ugodan za oči, ali i čovjek se onda može poučiti. Na taj način sport više ne gledam kao zabavu, on postaje i nadahnuće.

Knjiga ili film?

Kod odabira knjige ili filma bitnu ulogu igraju osjećaji i naravno jesam li umoran. Ako sam umoran radije ću pogledati film, a ako su mi osjećaji tako posloženi da mi je koncentracija jaka tada ću radije uzeti knjigu. Dakle, u košaricu bih stavio i knjigu i film.

Pismo ili e-mail?

Za razliku od nekoliko prethodnih pitanja ovdje bih se opredijelio za jedno: pismo. Pismo daje posebnu draž, a rukopis govori i o ritmu srca. Sve je povezano. Čitatelj osjeća duh pošiljatelja. Činjenica da je nešto opipljivo u rukama (list) i da je taj list držao pošiljatelj stvara posebnu povezanost između dvoje ljudi.

Politika ili sport?

Sport. Iako sam cijeli život u Kristovoj „stranci“ ipak u ovom životnom vrtlogu sport mi je draži od politike. U

sportu kod krivih poteza nema trajnih posljedica, za razliku od politike.

Snijeg ili more?

Oboje. Bitan mi je mir. Volim more, al' ne volim buku na moru. Isto tako volim tišinu snijega. Snijeg ima svoju „toplinu“ i draž, kao i more.

Najdraža knjiga?

Biblija! Al' budući da vam Biblija sigurno nije bila u mislima onda bih rekao ovako: Svaka je knjiga dobra za vrijeme u kojem se čita. Zašto? Zato što sam ju slobodno odabrao. Budući da sam upravo završio s čitanjem jedne, neka to bude onda odgovor za ovo vrijeme: *Svrhovit život* od Ricka Warrena.

Najdraži film?

Pasija! Definitivno, Pasija od Mela Gibsona. Međutim, kako za film vrijedi isto pravilo kao i za knjigu, onda neka odgovor bude za ovaj trenutak *Vjerom do pobjede* (*Facing the Giants*).

Redovnička haljina ili opušteni look?

Bitno da je crno. Kinezima je crna boja, boja radosti, pa eto ja sam u tom smislu realni optimist!

S učenicama na duhovnoj obnovi

JA NOSIM TABOR U SRCU

Od 4. do 7. veljače 2016. sudjelovali smo na duhovnoj obnovi Obrati se i vjeruj evanđelju. Voditelj duhovne obnove je bio fra Ivan Matić.

Osvrćem se i gledam kroz prozor autobusa. Napuštam Kuću susreta Tabor u koju sam ušla prije četiri dana. U Kući sam se ponovo rodila, oživjela je moja duša, otvorilo se srce. Ne poznajem riječi kojima bih opisala što sam doživjela. Ni sama nisam sigurna što sam očekivala od duhovne obnove, ali sigurno ni blizu ovome. Svatko je duhovnu obnovu doživio na svoj način, svako je svjedočanstvo posebno. Ovo je moje.

Došla sam s namjerom da bolje upoznam Boga, sebe, bližnje. Očekivala sam molitvu, za koju sam mislila da će mi možda dosaditi, i svećenika koji će pričati sve ono što već znam i što sam puno puta čula. Očekivanja su bila pogrešna. Dočekalo me mnoštvo ljudi u velikoj dvorani: mlađi, stariji, sami, u grupama, s obiteljima A kada se fra Ivan Matić popeo s gitarom na oltar cijela dvorana je ustala i počela pjevati: „*Kad Isus dolazi između nas ...*“ Nisam znala riječi pjesme, niti sam shvaćala značenje poruke koju je govorio fra Ivan, ali osjećala sam se ponosno i uzbuđeno. Osjećala sam da će se baš na tom mjestu dogoditi nešto što će promijeniti moj pogled na vjeru, na Boga. Radosno sam molila, trudila se zapamtiti riječi i koreografiju pjesama. Iznenadilo me kako su

Učenicice ŽDD-a s fra Ivanom Matićem

svi na seminaru, uključujući i svećenika, bili otvoreni i opušteni. Već sutradan sam se osjećala kao da sam u Taboru mjesecima. Taj dan bio je prvi petak u mjesecu. Nakon jutarnje molitve počela su razmatranja koja su polako rasvjetljavala moje tmine, budila moju spoznaju. Ponekad ne razmišljamo o svojim grijesima i manama, ponosimo se talentima, rugamo se drugima, s omalovažavanjem brojimo tuđe grijeha i propuste, a svojih ne vidimo. Željela sam se osloboditi tereta koji

mi leži na duši. Dugo sam čekala čin ispovijedi.

Svaku večer sam, u procesiji za Presvetim oltarskim sakramentom, nosila svijeću ili cvijeće.

Pred Presvetim smo se klanjali, a svećenik je, u Isusovo ime, na nas polagao ruke i molio. Gledala sam kako to radi onima ispred mene. Neki su padali u Duhu Svetom, drugi su se tresli, plakali, smijali... Krenule su mi suze. Same, nezaustavljive.

S ogromnim strahom stala sam pred svećenika, a on je položio ruke na moju glavu. Počivala sam u Duhu s osjećajem neopisive miline. Plakala sam nezaustavljivo, od tuge i neopisive radosti. Emocije su bile toliko snažne da ih nisam znala izraziti drugačije nego suzama.

Osjećaj radosti i ispunjenosti je bio prisutan i dru-

goga dana. Odjednom sam znala sve pjesme i razumjela sve molitve. Bila je subota, primali smo sakrament bolesničkog pomazanja ili blagoslov za zdravlje. Zatim posebne molitve za ozdravljenje, otkupljenje, i darove Duha Svetoga.

U gradu je bio karneval, samoborski fašnik. Puno pjesme, maski i kostima. Prošetale smo do trga osjetiti atmosferu. Bilo je veselo, ali smetala mi je gužva. Srce je željelo natrag u Kuću susreta.

U Taboru sam naučila mnogo, našla sam sebe.

Putnici smo na ovom svijetu. Nečiji je put teži, nečiji lakši. Svatko se vozi svojim autobusom, izlazimo na različitim stanicama. Poručujem ti: izađi na stanicu Kuća susreta Tabor!

Ja nosim Tabor u ♥.

Radost, ljubav i milost Božja. Kao da se djelić raja spustio na moje srce. Shvatila sam da ni u jednom trenutku nisam sama – Isus je uvijek sa mnom. On me ljubio čak i ako sam ga odbacivala. Ljubim Te Isuse. Hvala Ti. Mia Hrčić Vulić

Tabor – mjesto ispunjeno ljubavlju, zajedništvom, pjesmom. U Taboru sam osjetila Duha Svetoga. Zahvaljujem Bogu što mi je darovao zdravlje, što me čuva. Ana Vudrić

Vrijeme provedeno u Kući susreta Tabor je predivno iskustvo koje ću pamtiti. Obnovila sam svoju vjeru. Posebno me dirnulo počivanje u Duhu Svetom – neopisiv mir, radost i snaga. Marija Vukelja

Susret u Tabor pomogao mi je da shvatim kako je Bog uvijek milosrdan i strpljiv. On čeka da mu se vratim ako odlutam s puta. Andrea Mlikota

Snaga Tabora leži u zajedništvu. Zajedništvo pokreće neopisivu radost u srcima. Radost i vjera otvaraju oči da jasno vidimo veliku Božju milost koja liječi rane naše duše. U Taboru sam osjetila prisutnost i blizinu Isusa. Osjetila sam snagu Duha. Vjerujem da nema osobe koja odlazeći iz Tabora nije pomislila: „Doviđenja Tabore. Vidimo se uskoro.“ Anita Vukelja

Ne znam riječi kojima bi opisala doživljaj Tabora. Bojala sam se što će biti s mojom vjerom u Isusa. Najdojmljivije mi je bilo kada je svećenik, u ime Isusa, položio ruke na mene. A tek svjedočanstva ... Drago mi je što sam imala priliku ići i jedva čekam sljedeći susret. Jelena Bilandžić

Posložila sam neke stvari, jasno spoznala i shvatila njihovu važnost i vrijednost. Naučila sam razumjeti molitvu i moliti iz srca. Upoznala sam Isusa i shvatila koliko je važan u mom životu. Ivona Čorić

Bog je predivan! To sam shvatila slaveći ga četiri dana u zajedništvu Tabora. Isus nam želi dobro: u Domu, u školi, na poslu. S nama je uvijek ma gdje bili. Zato mu trebam vjerovati, slaviti ga svaki dan bez obzira na sve oko sebe. Preporučam svakom kršćaninu – posjeti Tabor. Tereza Palić

Duhovna obnova me probudila, preobrazila. Najviše su me dojmila svjedočanstva. To je nešto što ću pamtiti.

Ivana Čaleta

Pamtit ću sve s ovog susreta. Bilo mi je lijepo i drago mi je što sam otišla. Nadam se i dogodine opet. Posebno sam doživjela svećenikovo polaganje ruku, počivanje u Duhu Svetom – odličan osjećaj. Mihaela Ančić

Duhovna obnova je divno iskustvo. Oduševljena sam energijom sudionika. Upoznala sam nove prijatelje. Upoznala sam sebe i duhovno se obnovila. Prekrasno.

Jelena Marinović

Boravak u Taboru je jedno od ljepših iskustava. Četiri dana druženja s ljudima koji pružaju osjećaj topline i zajedništva. Osjetila sam gdje pripadam. Obogatila sam se mirom i radosti u duši koje ću pokušati prenijeti na ljude oko sebe. Voljela bih da, barem jednom, svatko sudjeluje na duhovnoj obnovi, te da osjete ono što se riječima ne može opisati.

Nikol Jerković

Osjetila sam blizinu Isusa više nego ikada. Čvrsto ću se truditi nastaviti hod u vjeri. Klara Latinac

Jesam li se stvarno promijenila? Hoću li i dalje osjećati snagu Boga kao u Taboru? Vjerujem, DA. Voljela bih da moja obitelj osjeti moj mir, vidi promjenu u meni.

Marinela Matić

Obnovila sam dušu, vjeru, strpljenje, moć praštanja. Vratila vjeru u nešto za što sam mislila da nema povratka. Pronašla sam dio sebe za koji nisam ni znala da postoji. Na susretu sam naučila da je uz ljubav, vjeru, milost i praštanje sve, baš sve, moguće. Kristina Bota

Blagoslovljena sam za sve što sam doživjela na duhovnoj obnovi, sretna i ispunjena. Obnovila sam vjeru, ojačala ljubav prema Gospodinu. Spremna sam živjeti u sreći i ljubavi prema Bogu. Domenika Murina

Sretna sam što sam bogatija za predivno iskustvo. Voljela bih se opet vratiti. Bog je predivan i njegova je ljubav beskrajna. Marija Govorko

Gospodine, hvala Ti što si dodirnuo moje malo stado i pomoz da budem Tvoj pastir. Ljiljana Buljubašić

Svaki je dan darovan od Boga. Osobito dani provedeni na duhovnoj obnovi. Hvala Isuse za ljubav i strpljivost.

Đurdica Kamenjarin

Studijsko putovanje u Italiju

Piše: Antonija Grljušić

Zgrčeni u sjedalima plavog autobusa, krećemo na put. *Reptile Youth* svira *Above* u mojim slušalicama. Čini se da je prava pjesma za slušanje dok kroz prozor gledam mjesec kako nestaje iza sjena borova i jela, a onda ponovo izranja.

Konačno stižemo u Gardaland. Osjećam se kao u crtiću, probijajući se kroz gomile ljudi ne bi li s prijateljicama došla do svih mjesta koje smo željeli posjetiti. Nebo iznad nas odjekuje krikovima s vlaka smrti, ljudi mlataraju rukama po zraku i vrište od uzbuđenja i straha. Obilazimo hramove koji su tako pažljivo izgrađeni da izgleda kako smo stepenicama otišli negdje u Aziju. Na kraju smo skupile hrabrost i ukrcale se na Mamuta, inače najslabiji vlak smrti. Vrištale smo kao lude, a rezultat toga bila je urnebesna slika koju smo izradili, na koju i danas, kada je pogledamo, umiremo od smijeha.

Pred zalazak sunca, umorni, stižemo u naš mali žuti hotel u planinama iznad jezera Garda. Sljedećeg jutra putujemo u Padovu. Mali slikoviti gradić svidio mi se čim smo stigli. Nimalo užurbana i nagomilana, Padova je zadržala šarm povijesnog i kulturnog grada, a opet postala raj za studente koji daju nekakav poseban ugođaj. Poslije podne smo

posjetili Veronu, grad Romea i Julije. Probijamo se glavnom ulicom i zastajemo pokraj Danteova kipa, koji kao da nadgleda svoj trg, namršteno promatrajući prolaznike. Prolazimo ispod Kitovog rebra, za koju legenda kaže da će pasti na onoga tko nikada nije lagao. Promatram šarene fasade starih kuća uz ulicu, balkone pune cvijeća i pitam se kako žive ti sretnici iza zelenih prozora. Tad ugledam čovjeka koji pije kavu i namrgođen bulji u nas. Odmah prestanem željeti da i ja jednoga dana živim u samoj žili kucavici Verone. Približavamo se Julijinoj kući i pokušavamo ući u dvorište pored svih parova koji na ogradama ostavljaju ljubavne lokote i pišu svoja imena na zidove. Hvatamo Julijinu desnu dojku na kipu, kažu da je to za sreću, i opet prolazimo istu gužvu. Ponašamo se kao svi turisti: kupujemo razglednice, fotografiramo, obilazimo trgovine i na kraju se iscrpljeni svaljujemo na slobodnu klupicu ili naslanjamo na zidove ispred pekarnica, jedeći najlošiju pizzu ikada. Na trgu *Brà*, ispred *Arene di Verona*, zaustavlja nas ulični prodavač, i nakon što čuje kako jedan od nas komentira njegove *selfie štampove*, trči za nama i ponavlja: „Koliko para, toliko muzike!“

Verona

Rio della Fava, Venecija

Julijina kuća, Verona

Piazzetta, Venecija

Padova

Madonna della Corona,
Spiazza

Mostom iznad rijeke Adige vraćamo se u autobus i nekako se rasplećemo iz gradske gužve, želeći se vratiti u naš hotel. Zadnja noć će mi zauvijek ostati u sjećanju. Jedna slika s mog novog fotoaparata uvijek će u misli vraćati naše šale i pjesme u polumraku malog dnevnog boravka uz klavir.

Sljedećeg jutra okupljamo se na doručku i vodič nas vodi na šetnju do crkve koja nije mogla biti izgrađena na impresivnijem mjestu. *Madonna della Corona* kao da je uklesana u stijenu, skrivena. Jutro je svježije i vedro, šetamo šumskom stazom i umorni se vraćamo u hotel gdje ponovo u dnevnom boravku sviramo pjesme. Zaustavljamo se u trgovačkom centru *Corti Veneto*, jer nijedan izlet ne može proći bez kupovine.

Napokon, stižemo u grad na vodi. S broda kojim plovimo, Venecija mi izgleda kao mozaik čitave povijesti, s tisuće priča na jednom kamenu svake građevine. Divimo se svakom centimetru trga *San Marco* i *Piazzette*, provlačimo se kroz bezbroj ulica da bi došli do mosta Rialto, gdje se svi rastajemo i

svaka grupica ide svojim putem. Ja usput pokušavam pogoditi tko zapravo živi u Veneciji, a tko je samo turist i nakon čovjeka u odijelu s aktovkom i nekoliko ljudi s vrećicama punim hrane shvaćam da su Venecijanci svi oni koji ne nose fotoaparat u rukama i ne obaziru se oko sebe, žurno se probijajući kroz gomile ljudi. Mi u potrazi za savršenim mostićem za slikanje sasvim slučajno pronalazimo *Rio della Fava*, skriven iza uskih ulica i nekako zaboravljen od svih turista. Nakon bezbroj slika sjedamo na mostić, promatramo gondolijere kako ležerno veslaju kroz kanal. Plavokosa žena u ružičastoj trenirki pije kavu na svom balkonu. Pitam se kako je njima živjeti ovdje, kakav je osjećaj biti ovdje svaki dan i imati priliku vidjeti svako lice grada pod maskama. Teško je pronaći put natrag do glavnog trga, ali nakon tko zna koliko slijepih ulica i krivih puteva stižemo i otplovljavamo, već nostalgично gledajući u grad koji smo ostavili.

Sunce već zalazi kada se penjemo u naš plavi autobus i ponovo zgrčeni u sjedalima, vraćamo kući.

Piazzetta, Venecija

Gardaland

Dante Alighieri, Verona

Najčudnija hrana iz cijelog svijeta

Naš želudac ne razlikuje protein iz bifteka ili nekog kukca, ali naša nepca razlikuju. Za neke dijelove svijeta takva je hrana čudna, za druge je uobičajen kuharski repertoar. Na gastronomsko putovanje vodi nas Ivana Bilić.

Hrana je, prema nekim parametrima živog svijeta, sredstvo koje nas održava na životu. No, za ljude hrana je mnogo više od toga. Ona je oznaka kulture, religijskog opredjeljenja, bogatstva, statusa, mjesta rođenja. Jedući ukusnu hranu, naš mozak otpušta hormone od kojih se dobro osjećamo. Taj utjecaj hrane na mozak može se usporediti s djelovanjem alkohola i nekih droga. No, iako smo pripadnici iste vrste, ljudske se prehrabene navike bitno razlikuju. Vjerovatno ste i sami čuli o nekim prehrabnenim navikama u stranim zemljama od kojih vam se zavrti u glavi i zapitate se: kako to netko može jesti? E pa pripremite se, jer ovaj vam članak donosi najnekonvencionalniju i, po mom izboru, najčudniju hranu iz cijeloga svijeta. Krenimo redom.

Europa

Europa vam vjerovatno neće pasti prva na pamet kada se priča o neobičnoj hrani, no Stari Kontinent ipak ima dosta za ponuditi. Počet ću od malo „blažih“ jela. U Engleskoj i Irskoj jede se takozvani *blood pudding*, tj. kobasica od životinjske krvi, začina, masti i zobene kaše. Slično jelo postoji i u Hrvatskoj, to je divenica ili krvavica.

Nacionalno škotsko jelo je *haggis*, ovčji unutrašnji organi kuhani u ovčjem želudcu s lukom i zobenom kašom. Ne zna mu se točno podrijetlo, ali narodna

Balut

priča kaže da su žene muževima hranu za put spremale u ovčji želudac.

Najsmrdljivije jelo na svijetu dolazi iz Švedske, *surströmming*. To je baltička haringa fermentirana u minimalno soli da se spriječi truljenje, i prodaje se u konzervama. Period fermentacije traje šest mjeseci i tu se razvija karakterističan miris i kiselkast okus ribe. Priča kaže da je 1981. godine njemački stanodavac iz-

Casu Marzu

Surströmming

Stogodišnje jaje

Juha od voćnog šišmiša

Štand sa insektima

bacio stanara, bez prethodnog upozorenja, nakon što je potonji otvorio konzervu *surstromminga* na stubištu zgrade. Slučaj je završio na sudu, a presuđeno je u korist stanodavca nakon što je u sudnici otvoren *surstromming*. Sud je zaključio da je „...odvratan miris ribe daleko premašio stupanj kojega bi stanari trebali tolerirati.“ Nekoliko zrakoplovnih kompanija zabranilo je unošenje ove ribe na avionske letove.

Zadnje jelo iz Europe dolazi iz Sardinije i naziva se *casu marzu*, što u prijevodu znači *sir s crvima*. Nakon što se napravi sir od ovčjeg mlijeka, gornji dio se odreže tako da izgleda kao poklopac. U svježe napravljen sir muhe legu jaja, iz kojih se kasnije izlegu larve. Larve jedu sir te ga izbacuju kroz organizam kao jako mekan i kremast. *Casu marzu* se jede dok su larve žive, jer ako su uginule znači da sir više nije siguran za jelo. Sir je tehnički ilegalan za proizvodnju i prodaju prema regulacijama Europske unije za hranu i higijenu, stoga se proizvodi u malim količinama i za osobnu upotrebu.

Azija

Prvo ću reći nešto o konzumaciji kukaca, koja nije specifična samo za Aziju, već je proširena na skoro svim kontinentima. Kukci su najbolji izvor proteina te, neki smatraju, u budućnosti zamjena za meso. Na Internacionalnoj konferenciji o šumama za sigurnost hrane i prehrane, UN-ova organizacija FAO (Organizacija za hranu i poljoprivredu) izdala je izvješće s naslovom *Jestivi insekti-budući izgledi za sigurnost ljudske i stočne hrane*. Izvješće govori o mogućim prednostima uzgajanja kukaca kao hrane za ljude i životinje, te o njihovoj sigurnosti za potrošnju. Uzgajanje i konzumacija kukaca ekološki je čišća te stvara manji pritisak na okoliš, jer je za njihovo uzgajanje potrebno mnogo manje resursa nego za uzgoj tradicionalnih domaćih životinja. Jedino upitno kod uzgoja i konzumacije kukaca jest pitanje tabua.

No, da se vratim na temu. Iz Kine nam dolazi sljedeće jelo - *stogodišnje jaje*. Nije to jaje staro sto godi-

na, već je naziv jela koje uključuje čuvanje u mješavini gline, pepela, soli i rižinim ljuskama, i to nekoliko tjedana ili mjeseci. Žumanjak jaja postaje tamnozelen ili siv, s kremastom teksturom i jakim okusom zbog prisutnog amonijaka, a bjelanjak postaje prozirnosomeđ sa slanim okusom. Jelo se često služi kao prilog na vjenčanjima te ga se može kupiti čak i u običnom supermarketu u Kini.

U Koreji postoji *sannakji*, jelo od sirove hobotnice. Hobotnica je izrezana dok je živa i odmah poslužena, često lagano začinjena sa sezamom i sezamovim uljem. Dijelovi hobotnice još uvijek se miču na tanjuru dok se jede. Priljepci hobotnice još funkcioniraju, stoga postoji opasnost da se zalijepe za usta ili grlo te može doći do gušenja.

U Japanu postoji jelo koje može biti još opasnije: *fugu*. To je japanska riječ za ribu napuhaču i jelo koje se radi od nje. Ali, otrov ove ribe je opasan po život, stoga se mora pripremiti na poseban način da otrov ne uđe u meso. Kuhari moraju proći trogodišnji tečaj da bi dobili dozvolu za pripremanje. Misli se da je najukusniji dio ribe jetra, koja je ujedno i najotrovniji dio. Zadnji dio azijske avanture završava na Filipinima. Tamo se kod uličnih prodavača može kupiti *balut*, razvijeni embrio u jaju patke koji se kuha u ljusci i jede. Prema narodnom vjerovanju, ovo je jelo posebno hranjivo za trudne žene.

Afrika

Jelo koje se često konzumira u Africi nedavno je bilo objektom velike kontroverze, a to je juha od voćnog šišmiša. Naime, ovi sisavci su prenositelji ebrole, a zbog velikoga broja ljudi koji ih jedu došlo je do epidemije bolesti. U Africi među nekim plemenima postoji i kanibalizam, ali mislim da o njemu ne trebam ni govoriti jer se radi o malom broju ljudi koji ga prakticira.

Bilo je to gastronomsko putovanje. Nadam se da vas nisam previše istraumatizirala i da ste naučili nešto novo o čudnom svijetu u kojem živimo. Dobar tek!

KAKVU GLAZBU MLADI SLUŠAJU? KAKO RAZVIJAJU GLAZBENI UKUS? KAKO OPSTATI AKO JE VAŠ GLAZBENI UKUS RAZLIČIT OD VEĆINE?

Svoje iskustvo podijelila je Iva Krilić, pobornica i vjerna slušateljica *rock and roll* glazbe.

Vodič za preživljavanje uz cajke

U Domu sam dvije godine i nije dugo trebalo da zaključim koja vrsta glazbe je najzastupljenija. Iako me u početku iznenadilo i razočaralo brzo sam shvatila da će mi cajke biti svakodnevice. Neke od cimerica, s kojima sam prošle godine bila, a i one s kojima sam sada u sobi, pretežno slušaju baš taj žanr. Cajke nikada nisam slušala ni voljela, ali otkada sam u Domu postale su nepodnošljive. Ne prođe ni pola sata da sobom ne odzvanjaju ti naivni i zarazni zvukovi. Svaki put kada ih čujem diže mi se kosa na glavi. Pokušavam ih izbjeći, iako je to ponekad nemoguće. Oni su svugdje i uvijek, napadaju, proganjaju, muče, plaše i ispiru mozak. Bezbroj puta sam se pitala što drugi vide u njima? Što ih privlači? Kakve osjećaje i razmišljanja bude? No, shvatila sam da osjećaji tu ne postoje, to su samo prazne riječi. Bojala sam se da neću preživjeti, da će me živu pojesti. Zbog cajki sam izlazila iz sobe, no te prazne riječi prodirale su kroz zidove. Broj mojih pokvarenih slušalica se gomilao. Kako sam prisiljena boraviti u takvom okruženju naučila sam živjeti s tim. Točnije, postala sam imuna. Moja otpornost bivala je sve jača. Cajke trešte, a ja ne čujem. To me je spašavalo jer se na nekvalitetne slušalice ne mogu osloniti, a ni oni obični čepići iz ljekarne nisu od pomoći. Sada već imam iskustva o životu uz nepoželjnu glazbu, stoga mislim da vam mogu dati nekoliko savjeta i uputa o preživljavanju:

1. Budi u dobrom odnosu s djevojkama u sobi koje slušaju cajke, jer je moguće da će te u suprotnom još više, i to namjerno, maltretirati cajkaškom glazbom ako im se zamjeriš.
2. Nabavi slušalice koje će trajati više od dva dana i čuvaj ih kao oči u glavi. One su, u ovom slučaju, tvoj anđeo čuvar.
3. Ako imaš rodbinu u inozemstvu zamoli ih da ti kupe kvalitetne čepiće za uši.
4. Uvijek možeš izići iz sobe i prošetati, dobro je za liniju.
5. Pokušaj razviti otpornost, ali pripazi to je težak proces, budi uporna i nemoj odustati.
6. U slučaju da si socijalna osoba pokušaj reći da ti smeta, tko zna možda i uvažavaju tvoju izjavu.

Pazi! Nikada nemoj puštati svoju glazbu dok traju cajke, nemoj se nadjačavati, može doći do nepotrebne svađe ili nečega goreg.

Ako baš moraš reći svoje mišljenje o glazbi koju ne voliš, ne govori to grubim i glasnim tonom, nije ju potrebno blatiti.

Ne trudi se uvjeriti one koji slušaju cajke da ima bolje glazbe, da su cajke besmislene. Vjeruj mi i ne gubi vrijeme, jer da im je bezveze davno bi je prestali slušati.

Ako imaš sve što je potrebno da ovakva glazba ne dođe do tvojih ušiju, te ako se držiš ovih pravila, spremna si biti dio sobe u kojoj se većinom ili u potpunosti slušaju cajke. Ne boj se, preživjet ćeš.

Samo hrabro, podigni glavu i ne posustaj. Sretno!

GLAZBA JE MOĆ, POKRET, LIJEK.

Bijelo dugme, 4.12.2015.

Sat povijesti. Profesor priča o hrvatskim kraljevima, a ja u mislima ispred Spaladium Arene. Sat fizike. Pišemo test, a ja skačem pred pozornicom. Napokon zadnji sat. Izlazim iz škole i s nekim nepoznatim osjećajem, gotovo tremom, žurim u Dom. Marinela i ja, u rukama dvije karte. Konačno smo tu, kroz čitav labirint hodnika probijamo se do partera, čak sat vremena prije početka. Arena se polako puni, ljudi su uzbuđeni. Susrećemo još djevojaka i s njima odbrojavamo do početka. Sa zakašnjenjem, na

pozornicu izlazi Goran Bregović s orkestrom. Pjeva nekoliko svojih pjesama, kao predgrupa. Sve smo uzbuđenije jer ga nitko od nas ne sluša, već čekamo da se napokon, u nepotpunom sastavu, pojavi Bijelo dugme. Odjednom, svjetla se gase i zrakom leti: „... Noćas je ko lubenica pun mjesec iznad Bosne...“ i cijela Arena pjeva s Alenom. Ljudi su sretni, osjećam to u pokretima, smijehu, poljupcima, podignutim rukama i nostalgичnim pogledima starije publike. Čini se da odjednom više nikome nije važno što na

Alen, Tifa i Goran

Goran Bregović i Mladen Vojčić -Tifa

Bijelo dugme, koncert u Splitu,
4. 12. 2015.

pozornici nisu: Željko Bebek, Zoran Redžić, neprežaljani i nezamjenjivi Ipe Ivandić i Laza Ristovski, jer „nikom nije ljepše neg’ je nam!“ Gledam u svjetla s rukama u zraku, skačem i smijem se, razmišljam koliko sam sretna, uživam u tim bezbrižnim i beztežinskim trenutcima i puštam pjesmama da me nose. Izbacujem energiju za koju nisam znala da držim u sebi. Čitava Arena, nas blizu deset tisuća, kao jedan pjevamo *Zamisli, Ako ima Boga, Šta ima novo, Doživjeti stotu* i još tko zna koliko pjesama. Svjetla prelaze preko nas, Alen i Goran pjevaju i jedino što u tom trenutku želim je da noć traje zauvijek. Zrak je zasićen dimom cigareta, mirisom piva i živim stihovima – tako poznatim i starim. Na pozornicu izlazi Tifa i svi ga glasno pozdravljamo, a njegovi odgovori su *Esma, Da te Bogdo ne volim, Lažeš zlato, lažeš dušo* i druge pjesme. Pjesme koje su obilježile tolike živote, iako bi netko rekao da su stihovi benda koji svira *pastirski rock* ponekad površni i besmisleni, ja u to nisam sigurna. Ne nakon što sam oko sebe vidjela zagrljaje, poljupce, mladih i onih starijih koji kao da su vratili energiju iz doba kada su prvi put slušali ove pjesme, sretni što ih slušaju ponovo. Ima neka tajna veza, tajna veza između njih na pozornici i nas u publici. Vežu nas stihovi, riječi se spajaju u zraku. Odjedanput, izvođači ostavljaju mikrofone i instrumente, klanjanju se, te odlaze s pozornice. Je li to kraj? Nismo ga prihvatili jer još nisu otpjevali *Durđevdan*. Skandiramo, oni se ne vraćaju, ali ni mi ne odustajemo. Okrećem se i čujem skupinu momaka koja počinje pjevati. I sama dižem glas, a u trenutku slijedi nas čitava Arena: „Proljeće na moje rame slijeće...“ Otpjevali smo sami cijelu pjesmu. Ponovo se pale svjetla na pozornici i koncert se nastavlja. Znali smo da je isti trik bezbroj puta viđen na mnogim pozornicama, ali to nam ne umanjuje ugođaj i užarenu atmosferu s početka koncerta. Pjevamo još nekoliko pjesama, i onda nas, ne sluteći da je kraj, Alenov glas budi, iako nisam ni zaspala, budi zadnje atome sačuvane baš za taj trenutak. Djevojke i momci, penju se jedni drugima na leđa, ruke su u zraku, iz gotovo deset tisuća grla zrak pune poznate riječi, *Durđevdan*. Svi smo zagrljeni bez obzira što svakome od nas ova pjesma nešto drugo predstav-

lja. Nikada neću zaboraviti taj trenutak, kraj toliko iščekivanog koncerta. Opraštamo se s bendom koji svakome od nas znači nešto posebno. Svjetla se pale, držimo se za ruke dok nas razdvaja i nosi gomila koja ide prema vratima. Tu počinjemo pjevati *Ako ima Boga*, ne želeći prihvatiti da je gotovo. Kao u transu ulazimo u prepuni autobus. Silazimo na našoj stanici, i pogled je dovoljan da shvatimo kako se želimo vratiti na početak ove priče, dok su naše dvije karte još uvijek bile cijele. Uzdišemo, pjevamo glasom i srcem, grlimo se. Cimericu Ivanu izludujem svojim doživljajima i ponovo vrtim u mislima čitav koncert, ni sama ne vjerujući gdje sam bila prije nekoliko sati. Razmišljam o bendu kojega volim, a da ni sama ne znam kako je sve započelo. U glavi mi se vrte stihovi: „Šta bi dao da možeš ovako dići ruke, a puk da te slijedi?“ Glazba je moć, pokret, lijek. Glazba je ono što je spojilo naše ruke te večeri, naše riječi. Ostalo? Ostalo je prolazno. Spremam crno-bijelu košulju, Nirvana majicu i plave traperice. Ivana kaže da smrde, ali za mene je to nekakav drugačiji miris. Miris dima cigareta, miris piva Miris koncerta.

Antonija Grljušić

Ekipa na koncertu

INmusic festival 2015.

Jarun, lipanj 2015.

Piše Jasmina Tokalić

Polet 20

40

Svake godine sredinom lipnja (kada je kiša na prognozi) Jarun pršti zabavom za sve ljubitelje dobre indie rock glazbe. Naravno, nije samo za indie-ljupce, nađe se za svakoga po nešto, i metalce i hipstere koji se vole pretvarati da su na Coachelli. Ja, kao indie-ljubac kojemu dolaze dva najdraža benda, morah otići i to iskusiti. Priznajem, Florence + the machine su bili jedan od glavnih razloga, ali sam se ubrzo pomirila s činjenicom da ipak neće doći jer je Florence slomila nogu i imala pregled baš taj dan. Stvarno smo pehisti, ali nadam se da dolazi ove godine. Dosta je pozornica na različitim lokacijama i kreveta za odmaranje s pogledom na Jarun.

Prvi dan je bio 22. lipnja. Ovo mi je bio prvi festival s prijateljicom koja živi u Zagrebu. Do tada se nismo vidjele (uživo). Lineup je bio OK, ništa prenapeto za mene, no svejedno sam gorjela od sreće. Na putu smo se smijale i bile jako uzbuđene. Čak mi je i stavljanje

festivalske narukvice bilo uzbudljivo. Frank Turner sa svojim bendom je otvorio festival u 17:45 sati, baš kada smo kupovale majice bendova (Savjet: kupite ih odmah prvi dan jer neće biti veličina već sutradan i ostat će samo veličina xxxxl). Skakale smo, pjevale, puhale balončice i sprijateljile se s fotografom koji nas je odmah obavijestio da sutra to nećemo moći jer prognoziraju kišu L. (Tipični inmjuzik.)

Drugi dan, kako je predvidio fotograf, kišilo je i nismo uspjele vidjeti ni Rudimental ni La Roux (moja ljubav iz djetinjstva). Ipak, vidjele smo Eagles of death metal koji imaju solidnu komunikaciju s publikom što najviše volim kod bendova. Još za vrijeme njih je lagano kišilo, ali kada su završili počeo je pljusak pa smo se skrile u Hidden stageu čekajući Repetitor koje-ga ipak nismo dočekale. Pojele smo pizzu i otišle kući jer si nisam mogla dopustiti da navučem prehladu i propustim Placebo i Black Rebel Motorcycle Club.

Festivalske narukvice

Peter Hayes

Jasmina u bajkovitom svijetu

Treći dan festivala, 24. lipnja, jedan je od najdražih dana u mom životu. Sreća i uzbuđenost koju sam taj dan osjećala vjerovatno neću više nikada. Izluđivala sam prijateljicu jer nisam prestala govoriti o BRMC-u. Kada smo napokon došle, slušale smo bend njene prijateljice (zovu se *Side Project*, ako volite The xx... obožavat će te njih.) Poslije smo otišli do *Main stageu* gdje su uskoro bili BRMC, a tada je svirao *Killed a fox*. Mislili smo da će se ljudi pomaknuti nakon njih, ali nisu. Nisam mogla vjerovati da neću biti u prvome redu. Ali, srele smo prijateljicu koja je udijelila svoje mjesto jer zna koliko volim BRMC :). Kada su se popeli na pozornicu bila sam sretna kao dijete. Počela sam skakati (što

se nije pokazalo kao dobra ideja pošto je sve bilo blatnjavo) i bila sto posto spremna proživjeti najboljih sat vremena. Započeli su s klasikom *Beat The Devil's Tattoo*, a završili s drugim klasikom *Whatever Happened to my Rock and Roll*. Između pjesama sam pjevala, vikala. Ne znam. Bilo je NEOPISIVO. Najbržih 60 minuta. Zatim smo šetale i istraživale do 11:00 sati kada je počeo *Placebo*, još jedan odličan bend kojega mnogo volim, no da ne duljim bila sam zbijena između toliko ljudi koji su dijelili tu ljubav i sreću. Nakon *Placeba* gledali smo vatromet i hodajuće bijele čovječuljke kojima se ni imena ne sjećam. Bila je to deseta godina *INmusica!!!*

Broj u pjesmi

Vaš najdraži glazbeni snob priređuje vam popis svojih najdražih pjesama u čijem su nazivu brojevi. Želim vam ugodno slušanje! :)

Azra - '68	Iron Maiden - 666 The number of the beast
Azra - Proljeće je 13. u decembru	Jack White - Freedom at 21
Azra - 3N	Jefferson Airplane - 3/5 of a mile in 10 seconds
Azra - 32 - 956	The Jimi Hendrix Experience - 51st Anniversary
Bajaga i Instruktori - 442 do Beograda	The Jimi Hendrix Experience - 1983... (A merman I should turn to be)
Black Rebel Motorcycle Club - 666 conductor	The Jimi Hendrix Experience - If 6 was 9
Black Rebel Motorcycle Club - 1:51	Led Zeppelin - Four sticks
Bob Dylan - Rainy day # 12 & 35	Led Zeppelin - Ten years gone
Bob Dylan - 4 th time around	The Mamas and The Papas - Twelve thirty
Bob Dylan - Obviously 5 believers	Massive Attack - Group four
Bob Dylan - Highway 61 revisited	The National - Conversation 16
Bob Dylan - Alberta #1	The National - 90 mile water wall
Bob Dylan - Days of 49	Pantera - 5 minutes alone
Cream - Four Until Late	Pink Floyd - Summer '68
Darko Rundek - Theme 58	Pink Floyd - Chapter 24
Darko Rundek - 12 ptica	Pink Floyd - Free Four
Death - 1000 eyes	Pink Floyd - One of these days
The Doors - Five to One	Placebo - 36 degrees
Editors - Two Hearted Spider	Queens of the Stone Age - 3's & 7's
Father John Misty - Chateau lobby #4 (in c for two virgins)	Simon & Garfunkel - Wednesday morning, 3 A.M.
Fleetwood Mac - Second hand news	Sigur Rós - 1970
Fleetwood Mac - One sunny day	The Strokes - 12:51
Franz Ferdinand - 40	The Strokes - 80's Comedown Machine
Haim - My song 5	Tool - 46 & 2
Haustor - '60 - '65	Valentino Bošković - Sengvić i budin u 4 i 20
Iron Maiden - Seventh son of a seventh son	The Whitest Boy Alive - 1517

Po izboru Marine Čavke

Uvijek nasmijana, Marina Čavka je maturantica III. gimnazije, popularnog MIOC-a. Vješto barata s brojevima i formulama. To joj je u genima. Ali, ne samo brojevi. Marina je ljubiteljica dobre knjige i filma. Od prvoga dana svoga dolaska u Dom suradnica je Novinarske grupe i piše za rubriku Preporuke.

Marina završava srednju školu i priprema se za odlazak iz Doma. Ma gdje da je studiranje odvede, sigurni smo da neće ispuštati dobru knjigu iz ruke. Hvala za lijepu suradnju i sve divne preporuke. Sretno! :)

Simsion, Graeme. 2013. Projekt Žena (The Rosie Project). Lumen. Zagreb.

Don Tillman, briljantan, ali društveno neprilagođen profesor genetike, zaključuje kako je došlo vrijeme da pronađe onu pravu. Ne bi li pronašao savršenu partnericu, sustavno i empirijski utemeljuje Projekt Žena, znanstveni upitnik pomoću kojeg će

eliminirati sve koje ne zadovoljavaju osnovne kriterije: pušačice, kasnilice, vegetarijanke... Rosie Jarman sve je od navedenog. Iako ju je brzo diskvalificirao kao kandidatkinju u Projektu Žena, Don kao vrsni genetičar pomaže Rosie u njezinoj potrazi za biološkim ocem. Tijekom suradnje na Projektu Otac Don i Rosie dosta vremena provode zajedno. Za to vrijeme Don se počinje suočavati s mogućnošću da je netko koga on smatra svjetlosnim godinama daleko od njegovog ideala zapravo netko tko bi mogao biti idealan za njega. Hoće li Rosie ipak „upasti u kalup“?

D'Avenia, Alessandro. 2011. Bijela kao mlijeko, crvena kao krv (Bianca come il latte rossa come il sangue). Algoritam. Zagreb.

Beatrice je djevojka crvene kose i „bije“ krvi. Na pragu zrelosti, pati od teške bolesti – leukemije. Priključena na aparate i cjevčice, Beatrice može samo sanjati o dugom bezbrižnom životu. Sve dok joj u pomoć ne stigne, preko ušiju zaljubljeni, Leo. Leo je za-

pravo protagonist ovoga djela koji saznanjem o Beatriceinom teškom stanju čini sve kako bi ona svaki trenutak provela onako kako je do tada samo mogla sanjati. Ipak, ono što Leo želi više od svega je da ga Beatrice nikada ne

napusti. Hoće li Leo na kraju pomoći Beatrice u borbi protiv podmukle bolesti ili će za njega ova ljubava priča imati posve drugačiji rasplet? (Prema knjizi je snimljen istoimeni film. Svakako preporučam!)

Weisberger, Lauren. 2004. Vrag nosi Pradu (Devil Wears Prada). Algoritam. Zagreb.

Tisuće djevojaka širom svijeta sanja upravo o poslu kakav je dobila Andrea, pomoćnica urednice jednog od najglamuroznijih modnih časopisa. Na prvi pogled prava bajka. Ispod skupe šminke i najtrendske frizure, njezina šefica, Miranda Priestly, utjelov-

ljenje je samoga vraga. Kava do Mirandina stola mora stići apsolutno savršene temperature, a kada Mirandina djeca žarko požele Harryja Pottera koji još nije u prodaji Andrea ga mora nabaviti. Pravi neizdrživi pakao! No, Andrea je čvrsto odlučila preživjeti, jer ako je godina dana s Mirandom ne ubije, zasigurno će ju ojačati. A osim toga, ne postoji bolja preporuka za njezin posao snova. Na prvi pogled površna priča u kojoj sve djevojke nose Gucci naočale i Manolo cipele, a muški izgled odaje opsjednutost teretanom, ova knjiga ipak je puno više od toga. Lauren jako dobro zna o čemu piše. Naime, Anna Wintour, svemoćna urednica *Vogua*, godinu dana bila je njezina „šefica iz snova“, pa svaka sličnost s Mirandom vjerovatno baš i nije sasvim slučajna. Što bi rekli: „Prema istinitom događaju.“ Uživajte!

Fitzgerald, Francis Scott, 2010. Veliki Gatsby (The Great Gatsby). Algoritam. Zagreb.

Ovaj roman čitala sam u okviru nastave engleskoga jezika. Čitajući skraćenu verziju apsolutno sam se zaljubila u knjigu: lude dvadesete, intrige, ljubavna priča. Pronaći ćete sve. Naime, pripovjedač, Nick Carraway, dolazi u New York kako bi se okušao

u trgovini dionicama. Unajmljuje skromnu kuću na obali kako bi proveo ljeto. Ondje se uglavnom nalaze raskošne rezidencije. Prvi susjed mu je Jay Gatsby, bogataš o kojemu kruže razne glasine. Nick se u početku druži sa sestričnom Daisy i njezinim bogatim mužem Tomom Buchananom. Ubrzo se upoznaje i prijateljuje i s Gatsbyjem te doznaje mnoge istine o njegovu tajnovitom životu. Naravno, žal za originalnom verzijom uvijek ostaje. Zsigurno je detaljnija, vjerodostojnija, a time još uzbudljivija. Zato se nadam da ćete zajedno sa mnom iščekivati toplo ljeto i opuštanje uz ovaj božanstveni roman.

Veliki Gatsby (The Great Gatsby)

Da, da i da! Postoji i film. Film je zapravo novog ruha tako da glavnu ulogu igra Leonardo Di Caprio. Uživajte u fantastičnoj realizaciji ugođaja knjige, ali i glumi i talentu kojim nam Leonardo približava Jaya Gatsbysa!

Prisila na brak (The Proposal)

Film koji će vas nasmijati do suza, a ujedno sve začiniti

govoreći mu kako je bez nje i tako nitko i ništa. Andrew u konačnici pristaje, ali pokazuje kako baš i nije igračka na upravljanje. Hoće li pakleni plan biti proveden u djelo ili će se zakon ipak umiješati? Saznat ćete.

U šumi (*Into The Woods*)

Radnja mjuzikla smještena je u alternativnom svijetu braće Grimm. Film isprepliće radnje iz nekoliko bajki braće Grimm i prati ih kako bi istražio posljedice želja različitih likova iz priča. Glavni likovi uzeti su iz bajki: Crvenkapica, Zlatokosa, Pepeljuga, Dječak i čarobni grah. Mislim da je dovoljno napomenuti da vješticu ove

U tvojim očima (*In Your Eyes*)

priče utjelovljuje Meryl Streep, a vuka iz Crvenkapice nadmašivi Johnny Deep. Svakako preporučam!

Pepeljuga (*Cinderella*)

prekrasnom romantičnom pričom. Protagonistice priče, Margaret Tate (Sandra Bullock), urednici poznate izdavačke kuće, ističe viza te joj prijeti deportacija iz SAD-a u rodni Toronto. Ponosita kakva jest, Margaret u trenutku inspiracije shvaća kako je jedino rješenje brak. Kao bračnog partnera Margaret bira svog pomoćnika Andrewa Paxtona (Ryan Reynolds),

Prekrasna priča o dvoje mladih ljudi, Rebbece Porter (Zoe Kazan) i Dylana Kershawa (Michael Stahl-David) koji žive na suprotnim krajevima SAD-a. Naime, potpuni su stranci, ali posjeduju posebnu metafizičku povezanost, gotovo telepatsku. U iznenađnom i neočekivanom trenutku shvaćaju kako mogu razgovarati. Jedno u drugome pronalaze utjehu i bijeg od stvarnosti. Dirljiva i emotivna ljubavna priča koju osim daljine, ometaju razni osobni problemi naći će se pred pitanjem egzistencije. Hoće li Rebecca i Dylan biti od rijetkih koji će uspjeti prebroditi sve prepreke?

Stara priča, novo izdanje. Ne mislim na onu s Hillary Duff, ili na još koju novoga ruha, pa ni na onu sa Selonom Gomez. Ova verzija je izašla prošle godine (2015.) i ona je zapravo novog-starog ruha. Kroz sva novija izdanja Pepeljuge, radnja je smještena u urbanoj sredini moderniziranih detalja. Primjerice, izgubljeni mobilni telefon umjesto izgubljene cipelice. Ipak,

izvor: <http://ehoroskop.net>

što će im donijeti promjene i podići adrenalin. ta, uvijek žele promjene, nešto drugačije i novo, nešto ni, drugačiji i dižu glas za reforme, za novi način života, rizik, uživaju u životu. Često su revolucionarni, poseb- 9 – Ove osobe trebaju puno prostora, vole avanture, line. Često su tajanstveni, pa čak i misteriozni. svoj privatni život i misli drže za sebe, skrivaju od oko- drugačije, skoro drugi život. Smitreni, često povučeni, 8 – Ovo je karmički broj, često osobe ovog broja žive za ljepo, ove osobe su često i fizički vrlo dobrog izgleda. no se među njima kriju najveći umjetnici. Pored smisla sličnim nije važno, bitno da su u umjetnosti. Definitiv- duše. Hoće li se baviti slikarstvom, glazbom ili nečim nička nadahnuća. Osobe ovog broja umjetničke su 7 – Ovaj broj se često veže uz muze i njihova umjet- ska zanimanja. inteligentne. Odgovorni su roditelji, a leže im profesor- 6 – Ovaj broj je vezan uz posao, takve osobe su spo- nost, vesjele i znaju uživati u životu. ljudi. Osim lakće u komuniciranju odlikuje ih živah- bodu, druženje, kretanje. Najbolje im odgovara život u 5 – Društvene osobe, pravi svjetski putnici. Vole slo- uvijek računati. smi prihvatiti, partneri, djeca, roditelji. Na njih možete domnosti, bez tabua su. To su kompleksne osobe, izvr- profesionalci, intelektualci. Njihova prednost je sloba- punu zaokupljenost osobe koja ga nosi. Takve osobe su 4 – Ovaj broj predstavlja solidarnost, obvezu, pot- kuje velika sudbina koju moraju ispuniti. za prenošenje poruka čovječanstvu. U pravilu njih oče- neke stvari znaju unaprijed, predosjete i nerijetko služe duhovljene osobe, te često kao da imaju treće čulo. Oni predodređena za velike stvari. To su inteligentne, pro- 3 – Tri je uzvišeni broj i osoba koja ga ima je često sreća i u ljubavnom životu. 2 – Ovaj broj nosi sreću i zadovoljstvo, radi se o da- što radi. osjećaja djeluje rastrojeno i odaje krivi dojam da ne zna predodređena je na sreću. Živahna je, ali ponekad zbog egoizt, uvijek polazi od sebe. Ima visoku inteligenciju, 1 – Osoba s ovim brojem je jaka, ponekad čak i

U NUMEROLOGIJI ZNAČENJE BROJEVA

Riješenje zadatka na str. 12
A3, B1, C4, D5, E2.

O brojevima ...

»Odrasli vole brojeve. Kad im pričate o nekom svom novom prijatelju, nikada vas ne pitaju o onome što je bitno. Nikada ne pitaju: „Kakav je zvuk njegovog glasa? Koje igre najviše voli? Skuplja li leptire?“ Pitaju vas: „Koliko mu je godina? Koliko ima braće? Koliko teži? Koliko mu otac zarađuje?“ I tek tada vjeruju da su ga upoznali. Ako odraslima kažete: „Vidio sam lijepu kuću od ružičaste cigle s geranijama na prozorima i golubima na krovu...“ oni neće moći zamisliti tu kuću. Njima treba reći: „Vidio sam kuću od 100 000 franaka.“ Tada će uzviknuti: „Kako je lijepa!“«

Antoine Marie Roger de Saint-Exupéry. *Mali princ*